

Julkisen sektorin velka

Käsitteet ja sisältö Suomen julkista velkaa kuvaavissa tilastoissa

Risto Suomela

Helmikuu 1993

ALKULAUSE

Julkinen velka on ajankohtainen käsite. Sen määrällä mitataan mm. Euroopan valtioiden kansantalouksien kuntoa. Myös Suomen julkisesta velasta tulee olla saatavilla vertailukelpoista tietoa.

Tähän muistioon on koottu tietoja erilaisista Suomen julkisen velan käsitteistä. Tietoja on sekä Suomessa että ulkomailla julkaistavista tilastoista. Muistiossa on kuvattu yksityiskohtaisesti mm. kansantalouden tilinpidon mukainen julkisen sektorin rahoitustaseen velka. Yksi Euroopan talous- ja rahaunionin EMU:n konvergenssi- eli lähentämiskriteereistä koskee julkista velkaa. Tämän velan laadintamenetelmä on Suomen osalta kirjattu muistioon. Varsinaisen velan lisäksi mukana on tietoja mm. julkisen sektorin takauksista ja eläkevastuusta.

Muistiossa ei arvioida velkakäsitteiden keskinäistä paremmuutta eikä anneta suosituksia. Sen toivotaan kuitenkin toimivan perustana tämän suuntaiselle keskustelulle.

Muistion laadintaa on ohjannut epävirallinen työryhmä, jonka puheenjohtajana on toiminut Immo Pohjola (VM). Työryhmän työhön ovat osallistuneet myös mm. Raija Hyvärinen (Valtiokonttori), Helvi Kinnunen (Suomen Pankki), Eino Lahikainen (VM), Erkki Tassia (VM), Marja Tuovinen (VM), Paula Koistinen-Jokiniemi (TK), Matti Virkkunen (TK) ja Risto Suomela (TK). Julkaisun on laatinut Risto Suomela, joka myös vastaa sen sisällöstä.

SISÄLLYS

	sivu
Alkulause.....	1
1. Taustaa.....	3
2. Valtion velka ja vastuut.....	4
2.1. Valtiokonttorin tilastoima velka.....	5
2.2. VM:n taloudellinen katsaus.....	5
2.3. Tilastokeskuksen tilastokatsaus.....	7
2.4. Suomen Pankin Monthly Bulletin.....	7
2.5. TK: rahoitusmarkkinatilasto.....	7
2.6. "EMU-velka".....	8
2.7. TK: luottokantatilasto.....	8
2.8. Kansainväliset tilastot.....	9
2.9. Liikelaitosten velka.....	11
2.10. Valtion takaukset.....	12
3. Kuntien velka ja vastuut.....	13
3.1. TK: kuntien taloustilastot.....	14
3.2. Rahoitus-tutkimus.....	14
3.3. TK: luottokantatilasto.....	15
3.4. TK: rahoitusmarkkinatilasto.....	16
3.5. "EMU-velka".....	16
3.6. VM:n taloudellinen katsaus.....	16
3.7. TK: ennakkolaskelma.....	16
3.8. Kuntien takaukset.....	16
4. Sosiaaliturvarahastojen velka.....	17
5. Julkinen nettovelka.....	17
6. Valtion ja kuntien kattamaton eläkevastuu.....	18
7. Velkaa?	18
LIITTEET.....	sivut 20-41

1. TAUSTAA

Julkinen velka kasvaa nopeasti ja alkaa tasoltaankin olla merkittävä. Suomenkin eukokelpoisuutta mitataan Maastrichtin sopimuksen mukaisesti sekä velan kasvunopeudella että sen tasolla. Julkisen talouden alijäämä (nettoluotonotto) ei saa ylittää 3 prosenttia BKT:sta eikä julkinen bruttovelka saa olla enempää kuin 60 prosenttia BKT:sta.

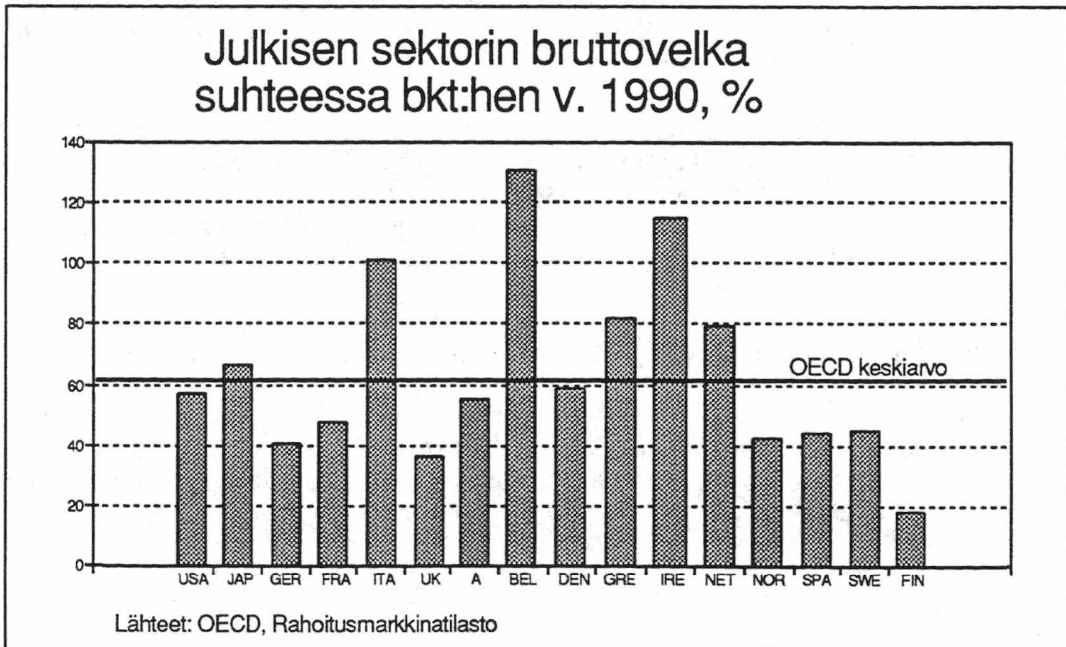
Samalla kun julkinen velka on ollut yhä enemmän esillä, sen käsitteellinen epämääräisyys on tullut ilmi. Julkisen velan määrä ja sisältö vaihtelevat. Vaihtelu on toisaalta ymmärrettävää - velkakäsitteen käyttäjienkin tarpeet vaihtelevat.

Tämän muistion laatimiselle on antanut erityisen kipinän EY:n tilastoviraston Eurostat:in harjoitus, jossa julkista bruttovelkaa tarkastellaan yhtenä EMU-kriteereistä. Suomen julkinen velka tilastoidaan tässä yhteydessä samoilla kriteereillä kuin Euroopan Yhteisön jäsenmaiden velka.

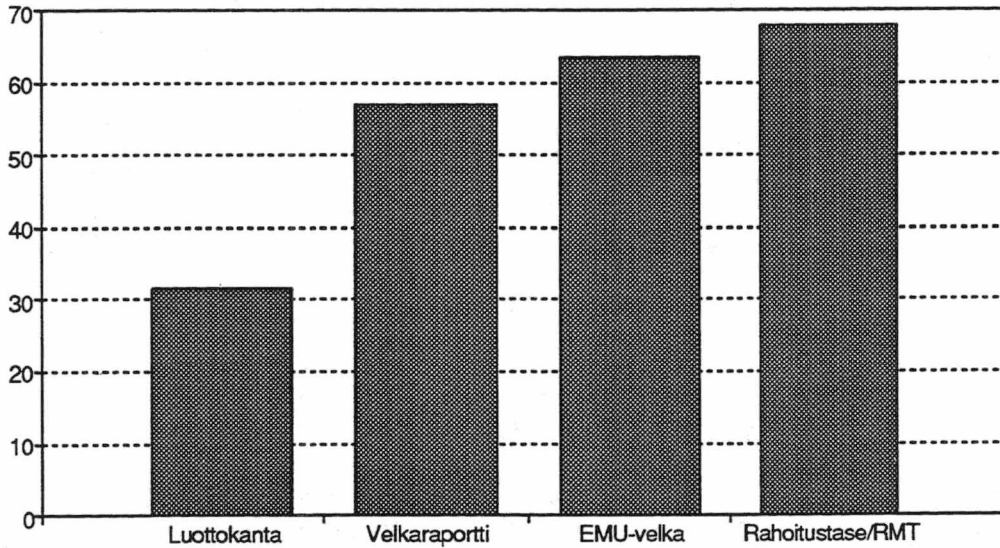
Varsinaisten velkakäsitteiden lisäksi tarkastellaan eriä, joita ei jokapäiväisessä keskustelussa välttämättä mielletä julkiseen velkaan kuuluviksi. Taulukoissa esitetään markkamääräisiä tietoja velka- ja vastuukäsitteistä.

Useimmista velka-käsitteistä voidaan havaita, että ne eivät ole sisäkkäisiä ts. ei voida edetä velasta toiseen vain lisäämällä tai vähentämällä joko vaateita tai julkisen sektorin kattavuutta. Velkakäsitteet ovat syntyneet käyttäjien tarpeista ja/tai eri tilastointiperiaatteita noudattaen. Lukujen taustan ja sisällön tunteminen on kaikissa tapauksissa tärkeää, jotta voidaan puhua samaa kieltä. Tämä muistio pyrkii auttamaan tuon kielen löytämistä.

Optimaalisessa tilanteessa julkisesta velasta puhuttaessa tarkoitetaan yhtä ja samaa kansainvälisesti vertailukelpoista Suomen julkista velkaa. Tähän tavoitteeseen pääsemistä helpottaisi suositus yhteisestä ja yleisesti hyväksytyistä velkakäsitteistä. Erityisesti Suomen ulkopuolelle toimitettavien velkatietojen tulisi olla samankaltaisia.

2. VALTION VELKA JA VASTUUT

Kuvio 1. Valtion velka 31.12.1990, mrd mk.

Seuraavassa kuvataan tilastoja, joissa on tietoja valtion velasta. Samalla selvitetään tilastojen laadintaperiaatteita ja sisältöä.

Eniten käytetty **Valtiokonttorin** tuottama velkatieto (velkaraportti) perustuu hallinnolliseen aineistoon budjettitalouden velasta ts. niihin lainoihin, jotka ovat teknisesti Valtiokonttorin hoidossa. Raportissa on mukana myös suurin osa valtion rahastojen velasta. Tilastokeskuksen neljännesvuosittain julkaisemassa **tilastokatsauksessa** ja Suomen Pankin kuukausittaisessa **Monthly Bulletinissa** valtion velan sisältö on ollut sama kuin velkaraportissa.

Luottokantatilastossa on valtion velasta vain se osuus, jonka ko. tilaston kyselyyn vastaavat ovat ilmoittaneet luotonannokseen valtiolle. Tilastosta puuttuu luotonanto yleisöltä. **Rahoitusmarkkinatilastossa** on mukana periaatteessa kaikkien muiden sektorien lainananto valtiolle. Vuoden 1990 lopussa valtion velka oli rahoitusmarkkinatilaston mukaan yli kaksi kertaa suurempi kuin luottokantatilaston mukaan.

Merkittävimmät vaateittaiset ja valtio-sektorin sisällön erot on taulukoitu liitteissä 1 ja 2.

Tässä luvussa kuvataan myös valtion liikelaitosten rahoitustaseen velkoja sekä valtion (Valtiokonttorin, valtion opintotukikeskuksen ja Valtiontakuuksikeskuksen hoidossa olevia) takauksia.

2.1. VALTIOKONTTORIN TILASTOIMA VELKA

Valtiokonttori julkaisee kuukausittain tietoja valtion velasta (liite 9). Tähän **velkaraportin** velkaan sisältyy ensinnäkin valtion budjettitalouden velka. Toiseksi mukana on suurin osa valtion rahastojen velasta. Asuntorahaston velka on mukana mutta ei valtion ydinjätehuoltorahaston velkoja eikä ydinjätehuoltorahastosta budjettitalouteen lainausta. Sen sijaan budjettitalouden velka valtion eläkerahastolle luetaan mukaan velkaraporttiin.

Joulukuun 1992 raportista alkaen mukaan on otettu valtion vakuusrahaston velasta sellaiset lainat, jotka ovat Valtiokonttorin hoidossa. Vakuusrahaston lyhytaikainen laina Suomen Pankilta ei ole mukana. Aikaisemmissa raporteissa vakuusrahaston velat eivät ole sisältyneet velkaan. Budjettitalouden velka ja rahastotalouden velka esitetään raportissa erikseen.

Velkaeristä esitetään vaateittain nostot, kuoletukset ja valuuttakurssien muutosten vaikutus. Velka jaetaan markka- ja valuuttamääräiseen velkaan (aiemmin "koti- ja ulkomaiseen", joka myös tarkoitti jakoa markka- ja valuuttamääräiseen) sekä lyhyt- ja pitkäaikaiseen velkaan.(1)

Valtiokonttorin velkaan sisältyy valtion liikelaitosten investointeihin budjetin kautta otettua rahoitusta. Heinäkuusta 1992 alkaen ei Valtion viljavaraston lainoja lueta valtion velkaan. Viljavarasto luokitellaan julkisiin yrityksiin.

Valtiokonttorin velkakäsite on muotoutunut budjetin laadinnan ja hallinnan tarpeista. Samalla se lienee ollut käytetyin valtion bruttovelan mittari.

2.2. VM:N TALOUDELLINEN KATSAUS

Valtiovarainministeriön kansantalousosaston julkaisemassa taloudellisessa katsauksessa on ollut taulukko, jossa kuvataan julkista brutto- ja nettovelkaa. Valtion bruttovelka ja jakauma kotimainen-ulkomainen velka on otettu VK:n velkaraportista. Bruttovelalla tarkoitetaan budjetin katteeksi otettua velkaa. Valtion eläkerahastolta otettu velka ei kuitenkaan ole mukana.

Koko julkinen velka on yhtä kuin valtion ja kuntien sulauttamaton bruttovelka. Mukana ei siis ole sotu-rahastojen velkaa. Nettovelka on saatu vähentämällä bruttovelasta "Hallituksen kertomuksen valtiovarain hoidosta ja tilasta" mukainen valtion lainananto (esim. kertomus vuodesta 1990, liite 13.1., lainapäätös vuoden lopussa). Valtiokonttori pitää yllä rekisteriä lainanannosta.

(1) Valuuttamääräinen velka tarkoittaa sitä, että velka on otettu jonkun muun valuutan määräisenä kuin markoissa. Valtion ulkomaista velkaa taas ovat kaikki sellaiset sitoumukset, joiden velkoja luetaan ulkomaat-sektoriin. Siis esim. markkamääräinen velka voi olla ulkomaista velkaa, jos ko. velkasitoumus (esim. joukkovelkakirja) on ulkomaisen talousyksikön hallussa. Markka-valuuttamääräistä velkaa ja toisaalta koti-ulkomaista velkaa kuvaavat tilastot on esitetty seuraavan sivun taulukossa.

TILASTON JAOTTELUKRITEERI:	Mk-valuutta- määräinen	Kotimainen- ulkomainen
Valtiokonttorin velkaraportti	X (1)	
TK: Rahoitus- markkinatilasto		X
TK: Rahoitustilinpito		X
SP: Maksutase		X
SP: Monthly Bulletin taulu 5.4.	X (1)	
TK: Luotto(kanta)- tilastot	X (5)	X
IMF: GFS		X (2)
IMF: IFS	X (3)	X (2)
OECD: Financial Statistics		X (4)

- (1) VK:n raporttiin 6/92, SP:n Bulletiniin 3/92 ja TK:n Tilastokatsaukseen I/92 asti jaottelu oli koti-ulkomainen, joka kuitenkin tarkoitti markka-valuutta-jakoa.
- (2) GFS:ssä käytetty terminologia on koti-ulkomainen. Tiedot ovat kuitenkin toistaiseksi mk-valuutta-luokittelun mukaisia. Sama pätee IFS:n vuositietoihin. Vuodesta 1991 alkaen luokittelun otsikkona on mk-valuutta-jako.
- (3) IFS:n neljännesvuositiedot ovat luokittelulla mk-valuuttamääräinen.
- (4) Julkisen velan tiedot perustuvat rahoitusmarkkinatilastoon.
- (5) Luottokannan kotimainen antolainaus luokitellaan markka- ja valuuttamääräiseen.

Taulukko 1. Valtion / julkisen velan luokittelu koti- ja ulkomaiseen velkaan tai markka- ja valuuttamääräiseen velkaan eri tilastoissa.

2.3. TILASTOKESKUKSEN TILASTOKATSAUS

Tilastokeskuksen neljännesvuosittaisen tilastokatsauksen taulukossa 65. julkaistaan kuukausittaisia tietoja valtion velasta. Taulukon valuutta-markkamääräisen velan sekä vaateiden luokittelu perustuu Valtiokonttorin velkaraporttiin. Koko valtionvelassa on siten mukana budjettitalouden velka eläkerahastolta. Eläkerahaston velan määrä on esitetty erillistietona heinäkuusta 1992 alkaen kuten velkaraporttissakin. Sitä aikaisempaa eläkerahastovelkaa ei ole eritelty.

Jatkossa tullaan taulun alaviitteessä mainitsemaan, että kokonaisvelkaan sisältyy lainaa eläkerahastolta. Lainan määrää ei sen sijaan tulla enää erittelemään.

2.4. SUOMEN PANKKI: MONTHLY BULLETIN

Kuukausittain julkaistavassa Monthly Bulletinissa kuvataan valtion antamien lainojen kantaa sekä valtion velkoja. Velkojen kanta kuukauden lopussa on velkaraportin mukainen kuten myös luokittelu markka- ja ulkomaan rahan määräiseen velkaan. Myös vaadeluokittelu noudattaa velkaraporttia. Eläkerahastolaina sisältyy velkaan eikä sitä ole eritelty.

Annettujen luottojen kanta (outstanding lending) vastaa valtion tilinpäätöksessä ja mm. VM:n katsauksessa esitettyä valtion lainanantoa.

2.5. RAHOITUSMARKKINATILASTO; kansantalouden tilinpidon laadintaperiaatteet

Sektoreittaiset rahoitustilit ovat osa kansantalouden tilinpitojärjestelmää. Tileillä kuvataan mm. sektorien saamiset ja velat vaateittain vuoden lopussa. Sekä sektoreittain vaadeluokitus ovat varsin kattavia ja valtion velka on tilinpidon käsittein siten suurempi kuin edellä käsitelty Valtiokonttorin tilastoima velka.

Liitteessä 3. on esitetty menetelmät, joilla rahoitusmarkkinatilastoon laaditaan valtio-sektorin rahoitustaseen velat. Menetelmät noudattavat SNA:ta (3). SNA edellyttää suoriteperusteista tarkastelua - rahoitustase laaditaan siis pääasiassa valtion tilinpäätöksen tasetileihin perustuen - ei kassalukujen perusteella. Velkasuhteen tulee olla molemmille osapuolille ehdoton. Sillä, maksetaanko velasta korkoa vai onko se nolla-korkoinen, ei ole merkitystä.

Toistaiseksi sektoreittaiset rahoitustaseet eivät ole osa Suomen kansantalouden tilinpitoa. Sektoreittaisia rahoitusvirtoja sen sijaan kuvataan kansantalouden tilinpitoon kuuluvassa rahoitustilinpidossa.

Tässä tarkastellaan erityisesti niitä rahoitustaseen velkaeriä, jotka vuonna 1990 poikkesivat muista velka-käsitteistä.

(3) A System of National Accounts, New York 1968. Tätä YK:n julkaisemaa kansantalouden tilinpitomanuaalia ollaan parhaillaan uudistamassa.

Kansantalouden tilinpidon (SKT) valtio -sektoriin luetaan mukaan myös budjetin ulkopuoliset valtion rahastot lukuunottamatta Valtion viljavaraston rahastoa. Valtion velkaa ovat siten mm. ydinjätehuoltorahaston rahasto-osuudet ja kaikki muutkin rahastojen velat muille sektoreille.

Toisaalta Valtiokonttorin tilastoimaan velkaan luettu budjettitalouden velka valtion eläkerahastolle ei ole tilinpidossa velkaa vaan valtio- sektorin sisäinen erä. Valtion käyttöönsä ottama osuus ydinjätehuoltorahastosta ei sekään ole velkaa. Valtion vakuusrahaston lainanotto lisää valtion velkaa.

SNA:n ja sen EY-version, ESA:n (4) , määritelmien mukaan valtion metallirahavastuu on velkaa, jota Suomen Pankki velkoo valtiolta. Niinpä se luetaan velkaan ja vaateeseen "rahat ja käteistalletukset".

Valtion velkaan luetaan valtion jäsenosuusvelkakirjat, joita on annettu kansainvälisille rahoituslaitoksille. Valtion takuukeskuksen ja Vientiluoton välisen maksusopimuksen perusteella luetaan valtion velkaan erä, joka on syntynyt toimitusten aikaisista takauksista Wärtsilä Meriteollisuuden konkurssin yhteydessä.

Rahoitustaseen velkapuolelle luetaan myös kauppaluotot ja siirtovelat, jotka saadaan valtion tilinpäätöksestä ja rahastojen taseista. Valtion velkasitoumuslainat luetaan markkinarahavelkaan.

Valtion liikelaitokset kuuluvat kansantalouden tilinpidossa yritykset-sektoriin. Budjetin kautta lähinnä liikelaitosten investointien rahoitusta varten otettu velka on kuitenkin valtion velkaa rahoitusmarkkinatilastossa, jos velkaerää ei ole edelleen siirretty liikelaitoksen velaksi. Valtion tekemät sijoitukset uusimuotoisiin liikelaitoksiin (esim. peruspääomaan) lisäävät valtion saamisia.

2.6. MAASTRICHTIN SOPIMUKSEN MUKAINEN VALTION VELKA

Julkisen velan määrä suhteessa bruttokansantuotteeseen on yksi Euroopan raha- ja talousliiton EMU:n ns. konvergenssikriteereistä. Valtion osuus ko. julkisesta velasta on em. ESA:n mukainen velka, josta vähennetään (sulautetaan) valtion velat muulle julkiselle sektorille sekä kauppaluottovelat. Tätä "EMU-velkaa" esitellään tarkemmin liitteessä 4.

Liitteen taulukossa 2. on esitetty Suomen julkinen velka ko. tilastointiperiaattein. Markkamääräinen luku vuodelta 1990 on 93560 mmk ja valtion osuus velasta siis 63432 mmk. Lisätietona EMU-velka-tilastossa esitetään julkisen sektorin takamien lainojen määrä.

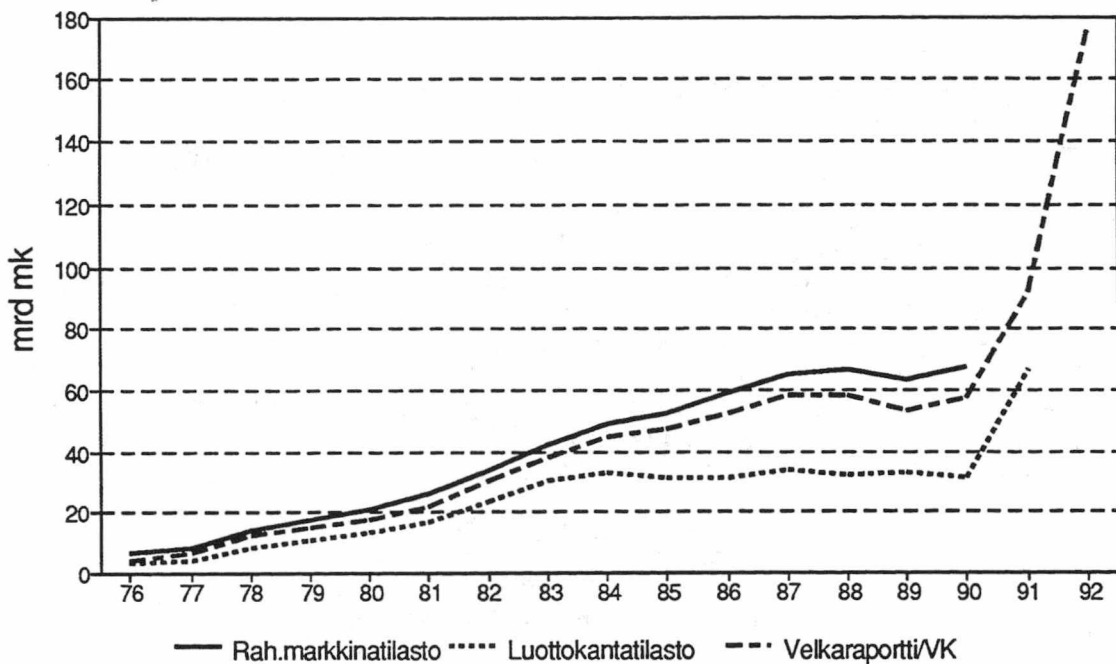
2.7. VALTION VELKA LUOTTOKANTATILASTOSSA

Luottokantatilasto (ent. luottokantatilasto ja luottovirtatilasto) perustuu ensinnäkin tietoihin, jotka Suomen rahoituslaitokset (pankit, vakuutuslaitokset, muut rahoituslaitokset), valtio ja sosiaaliturvarahastot ilmoittavat lainanannostaan. Tietoihin

(4) European System of Integrated Economic Accounts (ESA). Second edition. Eurostat, Luxembourg 1980.

sisältyy ao. sektorien antamien luottojen saajasektori ja vaade. Tilastossa ei siis ole mukana muiden kuin näiden kotimaisten sektorien antolainaus. Luotonanto yleisöltä ei ole luottokannassa mukana. Luottokantatilaston rahoituslaitossektorissa ei ole mukana pääosaa sijoitusyhtiöistä, holding-yhtiöitä eikä pankkiiriliikkeitä.

Toiseksi luottokantatilastossa tilastoidaan ulkomailta Suomeen myönnetyt pitkäaikaiset luotot eli siis luotot, jotka luotonottajalla on suoraan ulkomailta. Valtiolla tällaisia luottoja ovat suorat velkakirjat (yksittäisvelkakirjat) ja joukkovelkakirjat. Maksutaseeseen verrattuna luottokantatilastosta puuttuvat suorien sijoitusten oma pääoma, portfoliosijoitukset (osakkeet) ja muu pitkäaikainen laina (jäsenosuusvelkakirjat valtiolla).

Kuvio 2. Kolme valtion bruttovelkaa, mrd mk.

2.8. VALTION VELKA KANSAINVÄLISISSÄ TILASTOISSA

Kansainvälisten tilastojien kiinnostuksen kohteena on usein julkisen velan ulkomainen osuus. Tietoja on mm. maksutaseessa (BOP) ja muissa IMF:n julkaisemissa raha- ja pankkitilastoissa. International Financial Statistics (IFS) sekä Government Financial Statistics (GFS) kuvaavat myös velan kotimaista osaa. Kaikissa IMF:n tilastoissa "ulkomainen" määritellään periaatteessa residence-peri-

aatteella. Julkisesta velasta on tietoja myös BIS:in ja Maailmanpankin (World Bank) tilastoissa. OECD:n Financial Accounts -julkaisuissa julkista velkaa kuvataan SNA:n määritelmien mukaisena.

Kansainvälisten yhteisöjen ulkomaisen (julkisen) velan tilastointiperiaatteita kuvataan tarkemmin esim. julkaisussa External Debt (5). Tämän raportin liitteessä 12 on taulukoitu 8 eri velan käsitteistöä ja tilastojen sisältöä, lähteenä on em. julkaisu.

NORDISK STATISTISK ÅRSBOK

Pohjoismaisessa tilastollisessa vuosikirjassa on valtion velkaa kuvaava taulu "State debt". Velan kokonaismäärä ja jaottelu koti- ja ulkomaiseen velkaan on otettu suoraan Valtiokonttorin raportista. Valtion velan kokonaismäärä on otsikon "Total public debt" alla. Muista julkisen sektorin veloista ei vuosikirjassa ole tietoja.

OECD: FINANCIAL ACCOUNTS

Tilastokeskus toimittaa Financial Accounts-julkaisuun Suomen julkisen sektorin ja sen kolmen alasektorin (valtio, kunnat, sosiaaliturvarahastot) velkatiedot. Maakohtainen vuositietoja sisältävä kirjanen (6) julkaistaan loppuvuodesta. Viimeisimmässä julkaisussa on Suomea koskevat aikasarjat vv. 1975-90. Varantoluvut ovat yhtäpitäviä rahoitusmarkkinatilaston ja virtatiedot rahoitus-tilinpidon kanssa, joka on osa kansantalouden tilinpitoa. OECD:n julkaisemat rahoitustilit ovat siis SNA:n määritelmien mukaisia.

OECD:lla on paljon omaa ennusteiden ja tilastojen laadintaa ja julkisesta velasta on tietoja myös muissa OECD:n julkaisuissa. Julkaistut tiedot pohjautuvat Financial Accounts-julkaisun tilastoihin.

IMF: GOVERNMENT FINANCE STATISTICS (GFS)

GFS:ssä tilastoidaan valtion ja sosiaaliturvarahastojen velkaa, jossa ei ole mukana valtion liikelaitosten tai yritysten velkoja (valtion viljavaraston velat olivat vuoteen 1990 asti mukana).

Siihen ei myöskään lueta mukaan metallirahavastuuta. Erityisnosto-oikeudet ja muut IMF:n ja eri valtioiden väliset velat ovat myös velkakäsitteen ulkopuolella.

Sektorin "valtio+sosiaaliturvarahastot" kokonaisvelka näytetään sulautettuna ts. valtion ja sosiaaliturvarahastojen väliset velat eliminoituina. Velaksi lasketaan erät,

(5) External Debt, Definition, Statistical Coverage and Methodology. The World Bank, IMF, BIS, OECD. Paris 1988.

(6) OECD Financial Statistics, part 2; Financial Accounts of OECD-countries, Finland. Paris 1992.

jotka pitää maksaa takaisin ja/tai joista maksetaan korkoa. Mukana ei siis ole ehdollisia eriä. GFS-manuaali tarjoaa useita tapoja luokitella velkaa: velkojan mukaan, instrumenttien mukaan tai maturiteettien perusteella.

Valtion velka on tähän asti ollut ainoa Suomea koskeva tilastoitu velkaerä. Tiedot on toimitettu Valtiokonttorin velkakäsitteen mukaisina. Siten luokittelun kotimainen-ulkomainen velka alla on myös tässä tosiasiasa julkaistu tietoja markka- ja valuuttamääräisestä velasta. Vuodesta 1991 alkaen luokittelu tulee olemaan markka- ja valuuttamääräinen velka.

Käytännössä velkatietoja toimitetaan IMF:lle TK:sta vuosittain. Velkakannasta vuoden lopussa toimitetaan tiedot velkojan ja instrumenttien mukaan luokiteltuna (tables F, G). Ko. taulut on esitetty liitteessä 10. Vastaavalla luokittelulla tilastoidaan myös rahoitusvirrat (Financing by type of..., tables D, E). IMF ei kuitenkaan julkaise kaikkia tietoja säännöllisesti.

IMF: INTERNATIONAL FINANCIAL STATISTICS (IFS)

Tässä IMF:n julkaisussa kuvataan julkista velkaa vuosittain ja neljänneksittäin. Suomen osalta julkaistaan tieto valtion velasta vuoden lopussa. Se on suoraan johdettu GFS:stä, myös jaottelu koti- ja ulkomaiseen velkaan.

Neljännesvuosittaisen velan otsikkona on markka-valuuttamääräinen velka. Luvut on otettu TK:n tilastokatsauksista, jossa on VK:n velkaraportin luvut. Mallitaulut ovat liitteenä 11.

WORLD BANK

Maailmanpankin tilastoissa valtion velaksi määritellään lainat, jotka maksetaan takaisin budjetista. Valtion lisäksi luokittelussa on mukana kunnat ja omana eräänään julkisen sektorin takaamat yksityiset lainat.

BIS

Suomen Pankki toimittaa BIS:lle (Bank for International Settlements) tiedot valtion velasta kuukauden lopussa. Luokittelu koti- ja ulkomaiseen velkaan on myös tässä tilastossa otettu Valtiokonttorin velkaraportista. Se on siis todellisuudessa ollut jako markka- ja valuuttamääräiseen velkaa. Kotimaisesta velasta esitetään erikseen vaateitten joukkovelkakirjat ja velkasitoumuslainat osuus.

2.9. LIKELAITOSTEN VELKA

Institutionaalisessa sektoriluokituksessa valtion liikelaitokset luokitellaan yritys-sektoriin. Valtio-sektoriin laajasti ymmärrettynä ne voitaisiin kuitenkin lukea mu-

kaan (7) . Viime vuosiin asti liikelaitokset ovat olleet melko selvästi osa valtion taloutta ja myös budjettitaloutta. Liikelaitosten muuttaminen "uusimuotoisiksi liikelaitoksiksi" ja vielä pitemmälle edettäessä niiden yhtiöittäminen ovat selvästi heikentämässä niiden yhteyksiä valtion talouteen.

Uusimuotoiset liikelaitokset ovat tulo- ja menoarvion ulkopuolisia laitoksia. Liikelaitokset tulouttavat valtion tulo- ja menoarvioon valtion niihin sijoittamalle peruspääomalle asetetun tuottovaatimuksen suuruisen osuuden tilikauden voitosta.

Valtion liikelaitosten velat, mmk	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Liikelaitosten velat yhteensä	1854	2552	1310	1348	1704	6129	8115
- niistä julkiselta sektorilta	593	394	415	353	390	1720	3269
- lkm	7	7	7	7	7	7	11
Liikelaitokset...-90: Karttakeskus, Metsähallituksen metsät, Posti ja Tele, Valtion margariinitehdas, Valtionrautatiet, Valtion viljavarasto ja Yliopiston apteekki.							
Vuonna 1991 lisäksi: Ilmailulaitos, Valtion painatuskeskus, Valtion ravitsemiskeskus ja Valtion tietokonekeskus.							

Taulukko 2.

Oheisessa taulukossa on aikasarja vv. 1985-91 liikelaitosten velasta yhteensä ja velasta muille sektoreille kuin valtiolle, kunnille tai sosiaaliturvarahastoille. Tiedot perustuvat rahoitusmarkkinatilaston kyselyyn. Mukana olevat liikelaitokset on luetteloitu.

Liikelaitokset eivät juurikaan ole merkinneet rahoitustaseisiinsa velakseen valtion tekemiä sijoituksia liikelaitosten peruspääomaan. Vuoden 1991 lopussa liikelaitokset ilmoittivat osake- ja osuusvelakseen valtiolle 868 mmk. Valtion tilinpäätöksen mukaan sijoitusten määrä on 6320 mmk. Taulukon 2 aikasarja perustuu liikelaitosten omiin ilmoituksiin. Rahoitusmarkkinatilastossa on valtion osakesaamisissa koko peruspääoman tilinpäätöksen mukainen määrä.

2.10. VALTION TAKAUKSET

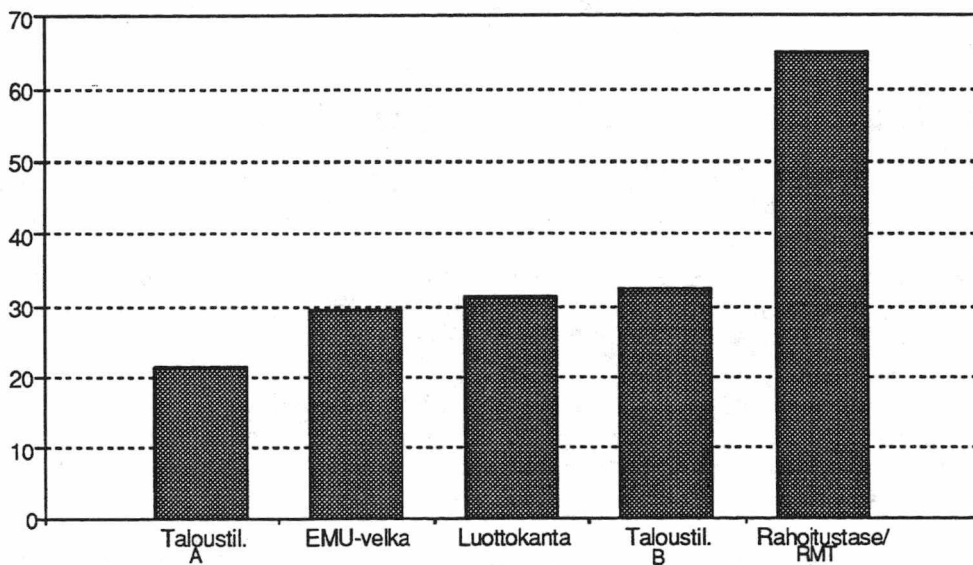
Valtiokonttorin, opintotukikeskuksen ja valtioneuvoston keskuksen hoidossa oli valtion takauksia vuoden 1990 lopussa yhteensä lähes 32 mrd markan arvosta. Kolmasosa takauksista oli opintolainatakauksia. Valtioneuvoston keskuksen takauksista valtaosa on vientitakuita. Takauksien jakautumisesta toimialoittain ja sektoreittain on tarkempaa tietoa mm. Tilastokeskuksen julkaisussa Yritystoiminnan julkinen rahoitus (8) .

(7) Vuoden 1990 lopussa oli 6 uusimuotoista valtion liikelaitosta ja 9 liikelaitosta, jotka kuuluivat budjettitalouden piiriin. Valtion lainananto ja sijoitukset liikelaitosten peruspääomaan lisäävät valtion saamia rahoitusmarkkinatilastossa. Valtion tilinpäätöksessä peruspääomaa ei lueta valtion lainanantoon.

(8) Yritystoiminnan julkinen rahoitus, Tilastokeskus, Julkinen talous 1992:12.

Valtion rahoitusaseman kannalta merkittävimpiä takauksia ovat yhtiöiden ja rahoituslaitosten lainojen takaukset. Näiden lainojen takaamista voitaneen pitää tietyn asteisena vaihtoehtona valtion suoralle lainanannolle. Takuukeskuksella oli varsinaisia valtion takauksia (teollisuus-, alus- ja ympäristönsuojelutakauksia) vuoden 1990 lopussa yhteensä 2,5 mrd mk. Valtiokonttorin hoidossa oli kotimaisille yhtiöille ja rahoituslaitoksille myönnettyjä takauksia 4,7 mrd markan arvosta.

3. KUNTIEN VELKA JA VASTUUT

Kuvio 3. Kuntien ja kuntainliittojen velka 31.12.1990, mrd mk.

Rahoitusmarkkinatilaston mukaan kuntien ja kuntainliittojen bruttovelka on vähintäänkin kaksinkertainen muihin tilastolähteisiin verrattuna. Muita suurempaan velkaan on syynä tilaston bruttoperiaate: mukana on kuntasektorin sisäisiä saatava- ja velkasuhteita, kuten esim. kuntien osuudet kuntainliittoihin (v. 1990 17,4 mrd mk). Kuntien valtion varoista edelleen välittämät lainat (17,2 mrd mk) ovat mukana sekä saamisten että velkojen puolella. Kunta-sektorin velan tilastointi vaateittain ja velkojasektoreittain edesauttaa mm. näiden erien tunnistamista.

Luottokantatilaston ja kuntien taloustilaston mukaiset velat ovat tasoltaan lähellä toisiaan. Tämä osoittaa, että kuntasektorin kokonaisvelka (taloustilastosta) on lähes kokonaan peräisin luottokantatilaston kyselyssä mukana olevista sektoreista eli valtiolta, sosiaaliturvarahastoilta, rahoituslaitoksilta sekä ulkomailta. Valtion velasta noin puolet oli vuonna 1990 peräisin sektoreista, jotka eivät kuulu luottokannan kyselyn piiriin.

Kuntien velan tilastointi on jo kuntien määrästä johtuen vaikeaa. Kuntien kirjanpitoikäytännöt ovat myös vaihtelevia: veloissa voi olla mukana mm. kuntien omille asunto- ja kiinteistöyhtiöille otettuja lainoja. Kuntien liikelaitoksien veloista taloustilastossa on mukana sellaisten laitosten osuus, joista ei ole muodostettu itsenäistä yhtiötä tms. Siten mukana on kaikkien niiden liikelaitosten velat, jotka ovat mukana kuntien talousarvioissa.

3.1. KUNTIEN JA KUNTAINLIITTOJEN TALOUSTILASTOT

Kuntien veloista on olemassa vain yksi varsinainen tilastollinen tietolähde, kuntien ja kuntainliittojen taloustilastot. Ne perustuvat kuntien hallinnolliseen kirjanpitoon.

Liikelaitokset ja asunto- sekä kiinteistöyhtiöt ovat siis kuntien tilinpäätöksissä mukana varsin vaihtelevasti. Tilastollisia keinoja niiden vähentämiseen esim. kuntien veloista ei ole olemassa.

Kuntien veloista puhuttaessa on useimmiten käsitteenä ko. kuntien taloustilaston erä "talousarviolainat", joka kattaakin 99 prosenttia kuntien pitkäaikaisesta vieraasta pääomasta pl. nostamattomat lainat. Toisaalta lyhytaikainen vieras pääoma on myös velkaa.

Kuviossa 4 on kuvattu kuntien ja kuntainliittojen velkoja. Taloustilastoista johdettujen käsitteiden "pitkäaikainen velka" (A) ja "velka yhteensä" (B) koostumus on kuvattu kuviossa.

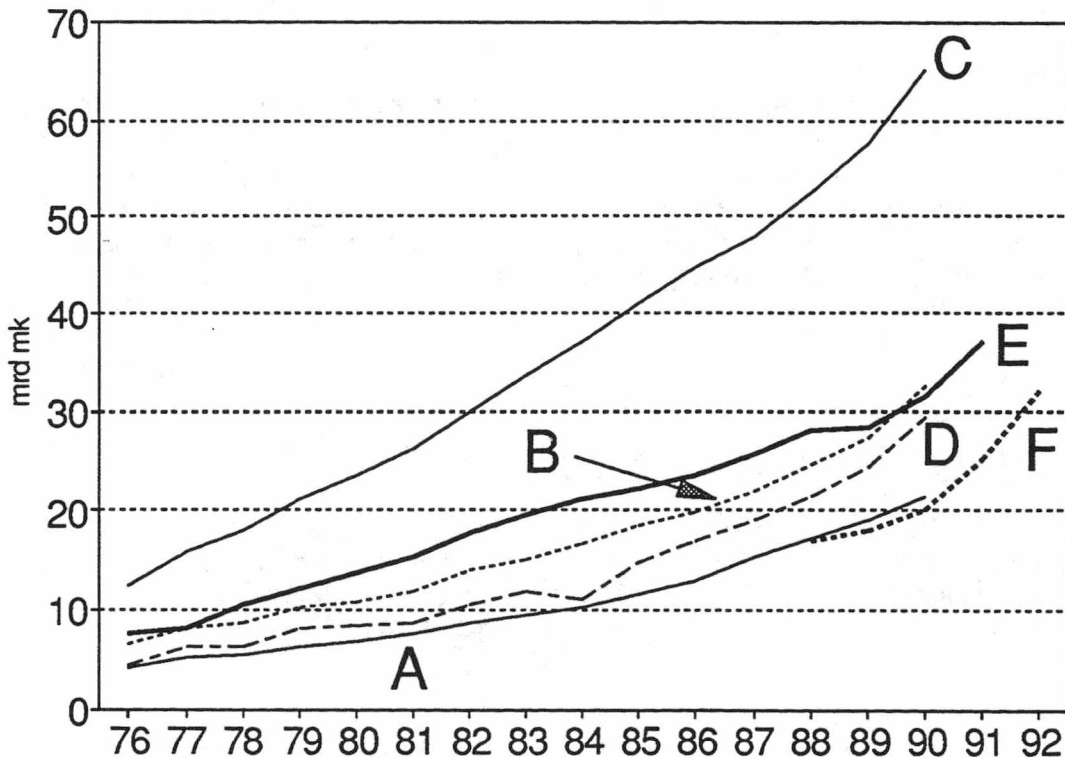
3.2. RAHOITUS-TUTKIMUS

Kuntien ottamista lainoista on tietoja myös kuntien ja kuntainliittojen rahoitustutkimuksessa. Se perustuu toisaalta kuntien taloustilastoihin ja toisaalta kunnille tehtyyn kyselyyn. Lainakanta on kuntien taloustilaston erä "talousarviolainat". Lainakantaa viedään eteenpäin kyselyyn pohjautuvilla virtatiedoilla. Lainakannan kehitystä ja sen viimeisintä ennustetta kuvaa käyrä F kuviossa 4.

Rahoitus-raporttia laativat yhdessä Kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunta, Suomen Kaupunkiliitto, Suomen Kunnallisliitto ja Finlands svenska kommunförbund.

3.3. LUOTTOKANTATILASTO

Kuntien kotimainen velka luottokantatilastossa sisältää kotimaisten sektorien rahoituslaitokset, valtio ja sosiaaliturvarahastot ja vain niiden luotonannon kunnille. Kuntien ulkomainen velka ko. tilastoissa on peräisin maksutaseesta. Kuntien ja kuntainliittojen luottokantatilaston mukainen bruttovelka on määrältään lähellä kuntien taloustilaston laajempaa velkakäsitettä B.

- A. Kuntien ja kuntainliittojen taloustilasto:** Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä miinus nostamattomat lainat.
- B. Kuntien ja kl:jen taloustilasto:** Velka A. plus lyhytaikainen vieras pääoma miinus ennakkotulot yhteensä plus ennakkotulot:lainat miinus jaksotettavat lainat.
- C. Rahoitusmarkkinatilaston kuntien velat yhteensä.**
- D. Kuntien EMU-velka.**
- E. Kuntien koti- ja ulkomaiset velat yhteensä luottokantatilastossa.**
- F. Kuntien ja kuntainliittojen rahoitustutkimus 1992: kuntasektorin lainakanta vv. 1988-92.**

Kuvio 4. Kuntien bruttovelka vv. 1976-90 (-92).

3.4. RAHOITUSMARKKINATILASTO

Kuntien rahoitustase rahoitusmarkkinatilastoon laaditaan lähinnä kuntien ja kuntainliittojen taloustilastojen avulla. Velkapuolen laadintaa on kuvattu liitteessä 3.

Rahoitusmarkkinatilaston rahoitustaseet laaditaan bruttoperiaatteella. Kuntien ta- seessa on siten paljon myös sektorin sisäisiä saatava- ja velkasuhteita kuten esim. kuntien osuudet kuntainliittoihin. Kuntasektorin sisäiset velat olivatkin vuoden 1990 lopussa 28 prosenttia kuntasektorin kaikista veloista.

3.5. MAASTRICHTIN SOPIMUKSEN MUKAINEN KUNTIEN VELKA

Kuntien osuus EMU:n konvergenssiehtojen mukaisesta julkisesta velasta oli vuo- den 1990 lopussa 29419 mmk eli vajaa kolmannes koko julkisesta velasta. Koska kunnilla on paljon sektorin sisäisiä velkoja sekä valtion varoista välitettyjä lainoja, on kuntien ja kuntainliittojen kokonaisvelan määrä rahoitusmarkkinatilastossa yli kaksinkertainen EMU-velkaan verrattuna. Kuntien EMU-velan sisältö selviää liit- teistä 3 ja 4.

3.6. TALOUDELLINEN KATSAUS

VM:n taloudellisessa katsauksessa kunta-sektorin velkaan luetaan talousarvion kat- teeksi otettu velka. Velkaan luetaan mukaan talousarviolainat. Katsauksen lainakannassa eivät siten ole mukana tilivelat, siirtovelat, kassalainat eivätkä kauppaluotot. Lukuja ei ole sulautettu julkisen sektorin sisällä.

3.7. TILASTOKESKUKSEN ENNAKKOLASKELMA

Tilastokeskuksessa laaditaan nopeimpiin tilastoihin perustuvaa ennakkolaskelmaa kuntien ja kuntainliittojen velkakannasta. Neljännesvuosittainen velkakanta kattaa noin 2/3 kuntien ja kuntainliittojen taloustilaston mukaisesta lyhyt- ja pitkä- aikaisesta velasta. Ennakkolaskelman velkatiedot ja niiden tietolähteet on esitetty liitteessä 13.

3.8. KUNTIEN TAKAUKSET

Kunnat ovat takaajina useimmiten yhtiöille ja yhteisöille, joista ne omistavat määräänemmistön. Kuntien taloustilaston mukaan annettuja takauksia oli vuoden 1990 lopussa yhteensä 8070 mmk ja muita vastuita lisäksi 634 mmk.

Kaupunkien takauksista 23 prosenttia kohdistui kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöille. Yksityisille yhtiöille ja yhteisöille kaupungit olivat taanneet vain 21 prosenttia ta- kaustensa yhteismäärästä. Tiedot ilmenevät takauksista tehdystä erillis- selvityksestä.

4. SOSIAALITURVARAHASTOJEN VELKA

Sosiaaliturvarahastoihin luetaan institutionaalisessa sektoriluokituksessa Kansaneläkelaitos, Työttömyyskassojen keskuskassa, Koulutus- ja erorahasto sekä työttömyyskassat. Perinteisesti sotu-rahastoilla ei juurikaan ole ollut tarvetta velkaantua. Rahoitusmarkkinatilaston tietojen perusteella velat ovat olleet lähinnä siirtovelkoja ja ne ovat usein olleet julkisen sektorin sisäisiä velkoja.

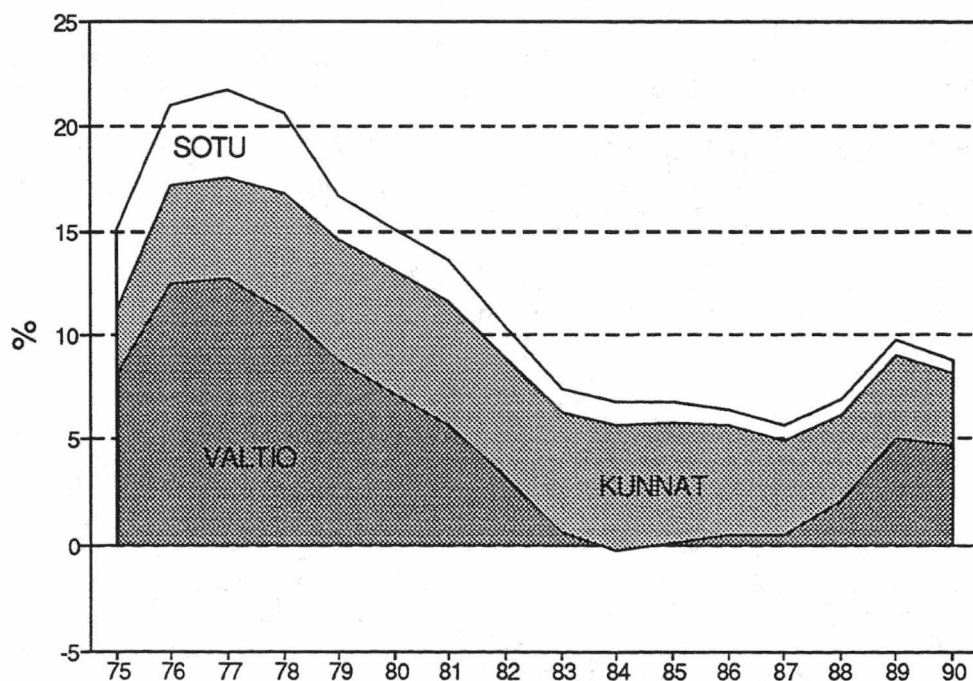
Kasvava työttömyys on viime aikoina aiheuttanut myös sosiaaliturvarahastojen, erityisesti työttömyyskassojen keskuskassan, velan kasvua. Koko sosiaaliturvarahastot-sektorin veloista lienee kattavin tieto rahoitusmarkkinatilastossa.

Sosiaaliturvarahastojen osuus EMU:n konvergenssiehtojen mukaisesta julkisen sektorin velasta oli vuoden 1990 lopussa vajaa prosentti. Rahoitusmarkkinatilaston velkapuolen laadinta sekä sosiaaliturvarahastojen EMU-velan johtaminen kuvataan liitteissä 3 ja 4.

5. JULKINEN NETTOVELKA

Rahoitusmarkkinatilastossa tilastoidaan velkojen lisäksi myös saamiset. Se, mitä voidaan pitää valtion saamisina eli rahoitusvarallisuutena, on vielä moniselitteisempi käsite kuin velka. Tässä yhteydessä ei saatavien sisältöä käydä yksityiskohtaisesti läpi. Se on SNA:n mukainen kuten velkapuolikin.

Liitteessä 6 esitetään rahoitusmarkkinatilastosta lasketun nettovelan aikasarja. Nettovelka on julkisella sektorilla useimmiten ollut nettosaataavaa.

Kuvio 5. Julkisen sektorin sulautettu nettosaaminen suhteessa bruttokansantuotteeseen vv. 1975-90, %. Lähteenä rahoitusmarkkinatilasto.

VM:n taloudellisessa katsauksessa esitetään myös tieto julkisesta nettovelasta. Se on yhtä kuin tämän muistion luvun 2.2. mukaisesti laskettu valtion ja kuntien bruttovelka miinus valtion antamien lainojen kanta. Lainakanta saadaan Valtiokonttorin ylläpitämästä rekisteristä, jonka tiedot julkaistaan mm. Hallituksen kertomuksessa valtiovarainhoidosta ja tilasta.

6. VALTION JA KUNTIEN KATTAMATON ELÄKEVASTUU

Julkisen sektorin eläkkeet on maksettu juoksevasti budjetista eikä tulevia eläkevastuita ole viime vuosiin asti erikseen rahastoitu. **Valtion eläkerahastoa** alettiin kartuttaa vuonna 1990 ja vuoden 1991 lopussa rahastossa oli pääomaa 8,4 mrd mk. Rahastolla pyritään kattamaan eläkevastuu, joka syntyy vuodesta 1990 alkaen - ei siis takautuvasti kattamatonta osuutta.

Vuoden 1991 lopun vastuuvajauksen on Valtiokonttori arvioinut koko VEL-palvelun osalta olevan 286 mrd mk. Se on summa, joka entisille sekä nykyisille 260000 valtion eläkelain piirissä olevalle palkansaajalle on tulevina eläkkeinä tähän mennessä laskennallisesti kertynyt ja joita eläkkeitä ei siis ole etukäteen rahastoitu. Valtion eläkevastuun ja vastuuvajauksen kehitystä vv. -66-91 on kuvattu liitteessä 7. Tiedot on saatu Valtiokonttorista.

Kuntien eläkkeiden vastuuvajauksen arvioidaan olevan lähes valtion luokkaa. Liitteessä 8 on esitetty Kuntien eläkevakuutuksessa laadittu laskelma kvtel:in kattamattomista vastuista. Vv. 1964-92 vastuuvelan kumuloitunut summa oli 193 mrd mk. Kun tähän lisätään kuntien omista eläkejärjestelmistä siirtynyt vaje, saadaan arvio kuntasektorin kattamattomien eläkevastuiden yhteissummasta. Se oli vuoden 1992 lopussa yhteensä 213 mrd mk.

Kuntien eläkkeiden rahastointi aloitettiin v. 1988. Vuoden 1991 loppuun mennessä rahastoihin oli kertynyt varoja yhteensä 10,3 mrd mk.

7. VELKAA ?

Edellä esitetyistä käsitteistä julkiseen velkaan ei yleensä lueta (valtion) liikelaitosten velkoja, takauksia eikä kattamatonta eläkevastuuta. Edellä esitetyissä velan määritelmässä on luonnollisesti lukuisia eriä, joiden mukanaolo velassa ei ole itsestään selvää. Tässä luvussa kuvataan sellaisia rahoituseriä, joiden mukaanottamiselle tai poisjättämiselle on perusteluita.

Valtion tilinpäätöksen **menorästien tili** voi aiheuttaa erilaisia tulkintoja. Rahoitusmarkkinatilasto laaditaan SNA:n mukaisena ja SNA:han edellyttää suoriteperusteista tarkastelua.

Menorästien tili muuntaa valtion tilinpäätöksen muiden tasetilien osin kassa-perusteisen kirjauksen suoriteperusteiseksi ja siten se otetaan mukaan rahoitusmarkkinatilaston valtion velkaan. Jos menorästit jätettäisiin pois, oltaisiin siis lähempänä kassalukuja.

Julkinen sektori on varsinaisten kone- ym. investointien sijasta hankkimassa mm. koneita ja laitteita käyttöönsä myös vuokraamalla. Usein kyseessä on ns. **rahoitusleasing-sopimus**. Tällä hetkellä tällainen vuokraustoiminta ei näy velkaluvuissa.

Valmistumassa olevassa uudessa SNA-versiossa rahoitusleasingin käsittely on uudistettu. Rahoitusleasing-sopimus käsitellään lainana ja maksut jaetaan kahteen osaan:

- a) Sopimuksen mukaisen pääoman lyhennykset.
- b) koronmaksut.

Uutta SNA:ta tultaneen tältä osin soveltamaan ainakin rahoitusmarkkinatilastossa (mikäli tietopohja on riittävä). Siten suorien julkisella rahoituksella tehtyjen (osto)investointien korvaaminen rahoitusleasing-sopimuksilla ei välttämättä ainaakaan periaatteessa "vääristä" julkisen sektorin rahoitusasemaa.

LIITE 1.

Valtion velkaa kuvaavien tilastojen velkakanta vaateittain v. 1990

TILASTO	Rah.markk. tilastossa v. 1990. mmk	A. Rahoitus- markk.til.	B. EMU-velka	C. Valtiokontt. velkarap.	D. VM:n katsaus	E. TK:n tilasto- katsaus	F. SP: Monthly Bulletin	G. Luotto- kantatilasto	H. OECD: Fin.Account	I. IMF:GFS ja IFS	J. BIS
VAADE											
1. Käteisraha ja -talletukset =metallirahavastuu	1314	X	X						X		
2. Markkinarahavelka =velkasitoumukset	0	X	X	X	X	X	X	osa (1)	X	X	X
3. Shekkitiili luotto, vekselit	0	X	X					X (1)	X		
4. Kauppaluotot	750	X							X		
5. Velkakirjalainat	7182	X (3)	X (3)	osa (2)	osa (4)	osa (2)	osa (2)	osa (1)	X (3)	osa (4)	osa (2)
6. Muut lainat	2291	X (5)	X (5)					osa (1)	X (5)		
7. Joukkovelkakirja- lainat	50463	X	X	X	X	X	X	osa (1)	X	X	X
8. Siirtovelat -menorästit	4712 1840	X X	X X						X X		
Yhteensä	66711	66711	63431	57038	54038	57038	57038	31501	66711	54038	57038

(1) Luottokantatilastossa on kyselyyn vastanneiden sektorien (sosiaaliturvarahastot, rahoituslaitokset) antolainaus valtiolle sekä valtion ulkomaisen velan kanta.

Tilastosta puuttuu siis yleisön lainananto valtiolle (esim. kotitalouksien ja yritysten hallussa olevat obligaatiot).

(2) Tiedot perustuvat Valtiokonttorin velkaraportin velkakirjalainojen kantatietoon. Sisältää myös lainanoton eläkerahastolta budjettitalouteen. Vrt. kohtaan (3).

(3) Velkakirjalainoihin sisältyy Valtiokonttorin tilastoiman velan lisäksi valtion jäsenosuusvelkakirjat kansainvälisissä rahoituslaitoksissa ja vastinsektoreilta saatavia velkatietoja, vuonna 1990 erityisesti Vientiluoton saamiset Valtiontakuukeskukselta.

(4) Valtiokonttorin tilastoima velka, josta on vähennetty laina eläkerahastolta budjettitalouteen.

(5) Sisältää ydinjätehuoltorahaston rahasto-osuudet ja kuntien saamia valtiolta.

LIITE 2.

Valtion velkaa kuvaavien tilastojen kattavuus: valtio-sektori v. 1990 (*)

TILASTO	V. 1990 mmk	A. Rahoitus- markk.til.	B. EMU-velka	C. Valtiokontt. velkarap.	D. VM:n katsaus	E. TK:n tilasto- katsaus	F. SP: Monthly Bulletin	H. OECD: Fin.Account	I. IMF:GFS ja IFS	J. BIS	K. Valtion tilinpäätös
1. Velkakirjalainat:											
a) Budjettitalouden velka valtion eläkerahastolle	3000			X		X	X				X
b) Jäsenosuusvelkakirja- lainat kv. rah.laitoksilta	1169	X	X					X			
2. Joukkovelkakirja- lainat											
a) Viljavaraston velka	562			X (1)	X (1)	X (1)	X (1)		X (1)	X (1)	X
b) Asunto-olojen kehittämis- rahaston velka	1250	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3. Muut lainat											
a) Ydinjätehuolto- rahaston rahasto-osuudet	2251	X	X					X			
b) Kunt. muut saam. valtiolta, lainat kunnilta (vtp)	21 6	X X	X X					X X			
				X	X	X	X		X	X	X
Vuoden 1990 jälkeen:											
a) Vakuusrahaston lainanotto		X	X	X (4)	X (6)	X (6)	X (6)	X	X	X (6)	X (6)
Yleisesti:											
b) Valtion muiden kuin yo. rahastojen muut vaateet		X	X					X			
Sulautus (2):											
a) Valtion sisällä		kyllä	kyllä	ei (3)	kyllä	ei (3)	ei (3)	kyllä	kyllä	ei (3)	ei (3)
b) Julkisen sektorin sisällä		ei	kyllä	ei	ei	ei	ei	ei	osin (5)	ei	ei

(*) Tässä esitetään vain tiettyjen yksilöitävissä olevien erien, rahastojen tms. käsittelyä eri tilastoissa. Määritelmiä sellaisille käsitteille kuin valtion talous tai budjettitalous ei esitetä.

- (1) Valtiokonttorin tilastoima velka ja sen tietoihin perustuvat tilastot sisälsivät Viljavaraston lainat vuoteen 1990 (velkaraportissa 7/92) asti. Nyt ne on poistettu tilastoinnista. Valtion tilinpäätöksissä Viljavaraston velka on mukana 1990 ja -91.
- (2) Sulautuksella tarkoitetaan kohdassa a) valtion sisäisten velkojen ja saamisten eliminoimista. Kohdassa b) tarkoitetaan lisäksi sellaisten velkojen vähentämistä, jotka valtiolla on muulle julkiselle sektorille eli kunnille ja/tai sosiaaliturvarahastoille.
- (3) Näissä tilastoissa on velassa mukana lainanotto valtion eläkerahastosta budjettitalouteen.
- (4) Vakuusrahaston ottolainaus sisältyy 12/92 alkaen Valtiokonttorin velkaraporttiin. Velassa ei kuitenkaan ole mukana lyhytaikaista velkaa Suomen Pankille.
- (5) GFS:ssä ja IFS:ssä sulautetaan valtion ja sosiaaliturvarahastojen keskinäiset velat.
- (6) Valtiokonttorin velkaraportin mukaisesti, ks. kohtaa 4.

Liitteiden 1. ja 2. tilastot:

- A. Rahoitusmarkkinatilasto, sektoreittaiset rahoitustaseet vuoden lopussa. Laatii ja julkaisee Tilastokeskus.
- B. EMU-velka. Rahoitusmarkkinatilastosta johdettu EY:n tilastointiperiaattein laadittu julkinen (ja valtion) bruttovelka. Yksi EMU:n konvergenssikriteereistä.
- C. Valtiokonttorin velkaraportti. Kuukausittainen tiedote Valtiokonttorin tilastoimasta velasta.
- D. VM:n julkinen velka. Julkaistaan VM:n taloudellisessa katsauksessa, usein budjetin yhteydessä.
- E. Tilastokeskuksen tilastokatsaus. Neljännesvuosittainen tilastojen kokoomajulkaisu, jossa on yhteensä 76 Suomea ja myös muita maita koskevaa tilastotaulua.
- F. Monthly Bulletin. Suomen Pankin julkaisema kuukausittainen vain englanninkielinen julkaisu, jossa on tilastoja 24 sivua.
- G. Luotto(kanta)tilasto. Tilastokeskuksen laatima 1/4-vuosittainen kyselyyn perustuva antolainaustilasto, jossa on tietoja tiettyjen sektorien antolainauksesta sekä ulkomaisesta velasta sektoreittain.
- H. OECD: Financial Accounts. OECD:n vuosittain julkaisema maittainen rahoitustilasto. Sisältää sektoreittaisia virta- ja varantotietoja. Suomen tiedot perustuvat rahoitusmarkkinatilastoon, rahoitustilinpitoon ja muuhun kansantalouden tilinpitoon.
- I. IMF:n julkaisema GFS (Government Financial Statistics) kuvaa lähinnä valtion taloutta sekä sen rahoitusta. IFS (International Financial Statistics) kuvaa mm. julkista velkaa GFS:n määritelmien.
- J. BIS (Bank for International Settlements) kuvaa tilastoissaan myös julkista koti- ja ulkomaista velkaa.
- K. Valtion tilinpäätös.

LIITE 3. RAHOITUSMARKKINATILASTON LAADINTA

Rahoitusmarkkinatilasto laaditaan SNA:n mukaisena vaikkei se olekaan kansantalouden tilinpidon osa. Rahoitusmarkkinatilaston rahoitustaseet laaditaan tällä hetkellä täydellisinä

- rahoituslaitoksista (7 alasektoria)
- julkisesta sektorista (3 alasektoria) ja
- ulkomaat- sektorista.

Muiden kotimaisten sektoreiden, yritysten, kotitalouksien ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen, saamisista ja veloista on tilastossa tietoja sikäli, kun ko. erät ovat joidenkin muiden sektorien saamisissa tai veloissa.

Seuraavassa esitetään velan laadintamenetelmät sellaisina, kuin ne olivat vuoden 1990 tilastoa laadittaessa.

VALTION VELAT

Käteisraha ja -talletukset

Valtion metallirahavastuu, jonka velkojana on Suomen Pankki, on valtion velkaa. Velan luokittelu vaateittain edesauttaa sitä, että tämä erä voidaan tarvittaessa eritellä muusta velasta.

Markkinaraha

Valtion velkasitoumuslainat luetaan tähän vaateeseen.

Shekki- ja ps-tililuotto

Luottokantatilaston mukaan valtio ei juurikaan ole viime vuosina käyttänyt luottoliittiään. Lähteenä siis luottokantatilasto.

Kauppaluotot ja ennakot

Kauppaluottoihin lasketaan mukaan valtion tilinpäätöksen (vtp) erät:

- 6511 = tilivelkojen tili ja
- 6521 = saatujen hankintaennakkojen tili,

joista vähennetään valtion liikelaitosten erät. Sitten lisätään rahastojen kauppaluotot ja pitkäaikaiset ulkomaiset kauppaluotot, joiden määrä on yhtä kuin valtion ulkomailta ottamat muut lainat luottokantatilaston mukaan.

Velkakirjalainat

Valtion velkakirjalainat koostuvat kolmesta osasta: Valtionkonttorin velkaraportista saadaan markka- ja valuuttamääräiset pitkäaikaiset velkakirjalainat. Tästä on 7/92 asti vähennetty velkaraporttiin sisältynyt Valtion viljavaraston valuuttamääräinen laina.

Tähän lisätään valtion kansainvälisille rahoituslaitoksille antamat jäsenosuusvelkakirjat, jotka ovat siis valtion velkaa ulkomaat -sektorille. Velkakirjojen summa saadaan esim. vtp:n luettelosta muista sitoumuksista. Vtp:n tili 654 budjetoimattomien luottojen tilit sisältää ko. summasta vain vuoden 1987 tammikuusta alkaen annetut velkakirjat.

Kolmantena eränä otettiin vuonna 1990 mukaan Valtiontakuukeskuksen ja Vientiluoton välisen maksusopimuksen perusteella erä, joka on syntynyt toimitusaikaisista valtion takauksista alunperin Wärtsilä-Meriteollisuuden konkurssin yhteydessä.

Muut lainat

Merkittävin osa tähän vaateeseen luettavista eristä on ydinjätehuoltorahaston rahasto-osuudet. IVO:n ja TVO:n rahasto-osuudet saadaan ydinjätehuoltorahaston ta-seesta.

Kuntien ja kuntainliittojen taloustilaston taseen erä "Muut saamiset valtiolta" lasketaan myös tähän vaateeseen. Rahoitusmarkkinatilaston kyselyn perusteella voi vakuutuslaitoksilla tai muilla rahoituslaitoksilla olla vähäisiä tähän vaateeseen merkittäviä saamisia valtiolta.

Joukkovelkakirjalainat

Valtion joukkovelkakirjalainauksen kanta vuoden lopussa saadaan Valtiokonttorin velkaraportin markka- ja valuuttamääräisten obligaatioiden ja muiden joukkovelkakirjalainojen summana.

Siirtovelat

Valtion siirtovelkoihin lasketaan vtp:n tilit

- 6512 = muiden velkojen tili
- 6522 = muiden saatujen ennakkojen tili
- 6531 = eläke- ja avustuskassamaksujen tili
- 6532 = tilitystä vastaan saatujen varojen tili
- 6533 = jäsenmaksujen tili
- 6539 = muiden tilitettävien varojen tili
- 6643 = verojen kokoomatili ja
- 6710 = menorästien tili. Kaikista vähennetään liikelaitosten osuus.

Lisäksi mukaan otetaan tilien 693 ja 692 (muut varat, passiiva miinus aktiiva) erotus sekä rahastojen siirtovelat, jotka saadaan niiden taseista.

Valtion velat yhteensä on vaateittain laskettujen erien summa.

KUNTIEN VELAT

Kuntien velkojen ja saatavien tilastointi rahoitusmarkkintilastossa perustuu pääasiassa kuntien taloustilaston ja kuntainliittojen taloustilaston tietoihin. Tilastoja laatii Tilastokeskus.

Kuntien ja kuntainliittojen velkojen yhteismäärä saadaan summaamalla taloustilastojen erät

21 lyhytaikainen vieras pääoma ja
22 pitkäaikainen vieras pääoma sekä

vähentämällä summasta

222 nostamattomat lainat ja lisäämällä
151 valtion toimeksiannot,
1472 osuudet kuntainliittoihin ja

(23-15) eli huostassa olevan pääoman ja huostassa olevien varojen erotus.

Velat vaateittain:

Markkinaraha

Tähän erään luetaan kuntatodistukset, joiden osalta pankkien hallussa oleva määrä saadaan rahoitusmarkkinoiden kuukausisarjat-julkaisusta. Muiden rahoituslaitosten hallussa olevat paperit saadaan rahoitusmarkkinatilaston kyselyn perusteella.

Kuntien ja kuntainliittojen rahoitus-tutkimuksesta saadaan myös tietoja kuntatodistusten kannasta. Tilinpäätöksessään kunnat kirjaavat kuntatodistuksia sekä kassattä talousarviolainoihin.

Shekkitilit ja vekselit

Käytetty shekkitililuotto ja vekselit saadaan sektoreittain luottokannasta.

Kauppaluotot

Lasketaan yhteen taloustilaston erät 2114 (ku) ja 2116 (kl), muut tilivelat muille.

Velkakirjalainat

Velkakirjalainojen summa otetaan taloustilastojen taseista siten, että summataan

KUNNAT

213 = kassalainat + 221 = talousarviolainat + 2121 = ennakkotulot, lainat + 1512 = välitetyt lainat + 1541 = välitetyt Kelan lainat ja

KUNTAINLIITOT

213 = kassalainat + (22 vieras pääoma miinus 222 nostamattomat lainat).

Saadusta summasta vähennetään edelleen muut lainalajit eli shekkililuotto, vekselit ja joukkovelkakirjalainat. Saadaan velkakirjalainojen yhteissumma.

Muut lainat

Valtion ja kuntien saatavat saadaan eristä 2114 ja 2116, muut tilivelat valtiolle ja kunnille. Kuntien kohdalla on kuitenkin käytetty edellisestä poikkeavaa saatava-puolen lukua.

Edelliseen lisätään (23 - 15) eli em. huostassa olevan pääoman ja varojen erotus, ja saadaan muut lainat yhteensä.

Joukkovelkakirjalainat

Kuntien joukkovelkakirjalainauksen summa saadaan joukkovelkakirjatilastosta.

Osakkeet ja osuudet

Tähän luetaan taloustilaston erä 1472 kuntien osuudet kuntainliittoihin.

Siirtovelat

Siirtovelat on residuaali eli em. vaateittaiset luvut vähennetään veloista yhteensä.

SOSIAALITURVARAHASTOJEN VELAT

Sosiaaliturvarahastojen velkojen tilastointi perustuu toisaalta rahoitusmarkkinatilaston lomakkeella tehtävään kyselyyn ja toisaalta työttömyyskassojen tasetietoihin.

Shekkililuotto ja velkakirjalainat

Tiedot saadaan luottokantatilastosta rahoituslaitosten sotu-rahastoille antamista luotoista.

Kauppaluotot

Rahoitusmarkkinatilaston oman kyselyn lomakkeilta.

Siirtovelat

Tässä lasketaan yhteen rahoitusmarkkinatilaston lomakkeilta saadut luvut ja

työttömyyskassojen taseen erät maksamattomat päivärahat, ennakonpidätysvelka, maksamattomat menot ja velat ammattiliitoille.

Velat yhteensä saadaan rahoitusmarkkinatilaston lomakkeiden ja työttömyyskassojen erien summana.

LIITE 4.

Euroopan yhteisön tilinpitosuosituksen mukainen "EMU-velka"

Euroopan yhteisön kokouksessa Maastrichtissa sovittiin Euroopan rahaliitolle ns. konvergenssiesitykset, jotka valtion tulee täyttää ollakseen kelvollinen raha- ja talousliiton III vaiheeseen. Julkisen bruttovelan määrä suhteessa BKT:hen on yksi kriteereistä. Muut koskevat inflaatiota, korkotasoa, budjettivajetta ja valuuttakursseja.

Velan tilastointi on EY:ssä määrätty raha-, rahoitus- ja maksuasetilastokomitean alaiselle rahoitustilityöryhmälle (Working Party on Financial Accounts). Työryhmä vastaa kansantalouden tilinpidon rahoitustilien laadinnasta ja teoriasta. Rahoitustilit laaditaan EY:n kansantalouden tilinpidon laadintaa ohjaavaan teokseen ESA:an (European System of Integrated Economic Accounts) perustuen. ESA taas perustuu pitkälti YK:n tilinpitosuositukseen SNA:han. Kumpaakin manuaalia ollaan parhaillaan uudistamassa.

Tulevan EEA-yhteistyön puitteissa Suomesta oli keväällä 1991 muiden EFTA-maiden tapaan tarkkailija ko. työryhmän kokouksessa. Kokouksessa EY-maat saivat tehtäväkseen bruttovelan tilastoinnin ESA:an perustuen. EFTA-maista Itävalta, Ruotsi ja Suomi ilmoittivat tuolloin halukkuutensa osallistua vapaaehtoisesti ko. harjoitukseen.

Julkisen bruttovelan tilastointi on sittemmin alkanut lähinnä maittaisten ongelmien ja eroavaisuuksien selvittelyllä. Koskaan ei voida päästä täysin vertailukelpoisiin aikasarjoihin joten on tärkeää, että erot teoreettisessa taustassa tulevat täsmällisesti kirjatuiksi. Varsinaisia maittaisia vertailukelpoisia taulukoita velan määrästä saataneen aikaan vasta vuoden parin päästä.

Suomen julkinen bruttovelka ESA:n mukaisena

Suomessa on laadittu sektoreittaisia rahoitustaseita jo vuosikymmeniä. Tilastokeskuksen rahoitusmarkkinatilastossa taseet on julkaistu vuodesta 1969 alkaen. Rahoitusmarkkinatilasto on pyritty laatimaan SNA:n rahoitustilien vaatimusten mukaan. Niinpä rahoitusmarkkinatilaston luvuista voidaan edetä EMU:n konvergenssikriteerien mukaiseen julkiseen bruttovelkaan varsin yksinkertaisesti:

1. Rahoitusmarkkinatilaston sektoreiden valtio, kunnat ja sosiaaliturvarahastot ve-loista vähennetään niiden keskinäiset erät (sulautetaan).
2. Vähennetään alasektoreiden sisäiset velat (esim. kuntien velat kuntainliitoille).
3. Vähennetään vaade "kauppaluotot", jonka oletetaan sisältävän lähinnä velkoja markkinahyödykkeiden ostoista.

Tällä tavoin päädytään julkisen sektorin bruttovelkaan vuoden lopussa. Ko. tilasto-taulu on seuraavalla sivulla.

Velan aikasarja 1975-91 ja sen johtaminen rahoitusmarkkinatilastosta on esitetty markkamääräisenä liitteessä 5. EMU-velka yhteensä on alimmalla rivillä.

Government Debt

FINLAND

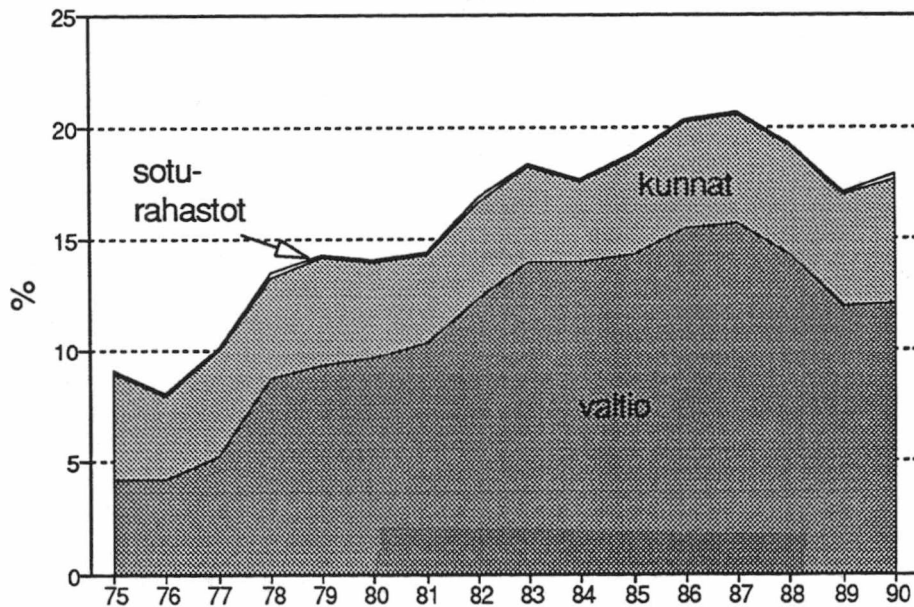
31.12.1990

MILLION FIM

22.01.93

General government sector and sub-sectors	Central government (S61)		Local government (S62)		Social security funds (S63)		General government (S60)	
	Total	Against all sectors other than the General government sector (S60)	Total	Against all sectors other than the General government sector (S60)	Total	Against all sectors other than the General government sector (S60)	Total	Against all sectors other than the General government sector (S60)
Debt by financial instrument								
Currency and transferable sight deposits (F20)	1314	1314	0	0	0	0	1314	1314
- Currency	1314	1314					1314	1314
- Transferable sight deposits							0	0
Other deposits (F30)							0	0
Bills and short-term bonds (F40)			411	411			411	411
Long-term bonds (F50)	50463	50463	1478	1478			51941	51941
Loans (F70/F80)	15277	11655	45122	27529	1301	710	61700	39894
- Trade credits etc. (F71/F81/F72)	4712	1130	9467	6493	1297	706	15476	8329
- Other loans (F79/F89)	10565	10525	35655	21036	4	4	46224	31565
Insurance technical reserves (F90)							0	0
Total	67054	63432	47011	29418	1301	710	115366	93560
Memorandum item: guaranteed debt	31664	31664	8070	8070			39734	39734

Taulukko 2. Suomen julkisen sektorin EMU-velka v. 1990.

Kuvio 6. Sulautettu julkisen sektorin bruttovelka suhteessa bruttokansantuotteeseen vv. 1975-90. Tämä on yhtäkuin ns. EMU:n konvergenssikriteeri.

LIITE 5.
Julkinen velka rahoitusmarkkinatilastossa ja EMU-velan laadinta

miljoonaa markkaa	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
A. Bruttovelka alasektoreittain yhteensä (RMT)																
Valtio	5608	6652	8696	14575	17568	21197	25861	34125	42458	48838	52147	59204	64854	66744	63563	67803
Kunnat	10201	12440	15872	17913	21136	23408	26120	30046	33588	37155	41049	44570	48020	52389	57444	65086
Sotu	240	217	283	402	309	250	313	464	553	656	970	957	1077	1329	1383	1302
Julkinen sektori yht.	16049	19309	24851	32890	39013	44855	52294	64635	76599	86649	94166	104731	113951	120462	122390	134191
miinus																
B. Kauppaluotot (RMT)																
Valtio	87	158	374	463	616	625	1062	1404	1515	1847	1551	792	431	464	698	750
Kunnat	163	146	150	183	206	233	396	364	370	372	648	366	303	475	485	668
Sotu	6	6	7	6	3	2	1	1	20	16	3	8	2	2	1	1
Kauppaluotot yht.	256	310	531	652	825	860	1459	1769	1905	2235	2202	1166	736	941	1184	1419
C. Puhdistettu bruttovelka alasekt. (A-B)																
Valtio	5521	6494	8322	14112	16952	20572	24799	32721	40943	46991	50596	58412	64423	66280	62865	67053
Kunnat	10038	12294	15722	17730	20930	23175	25724	29682	33218	36783	40401	44204	47717	51914	56959	64418
Sotu	234	211	276	396	306	248	312	463	533	640	967	949	1075	1327	1382	1301
Julkisen sektorin bruttovelka pl. kauppaluotot	15793	18999	24320	32238	38188	43995	50835	62866	74694	84414	91964	103565	113215	119521	121206	132772
D. velat julkiselle sektorille alasektoreittain (RMT)																
Valtion velat julkiselle sektorille	1228	1646	1639	1643	1545	1999	2362	2519	2576	4011	2831	3187	3064	3217	3262	3622
Kuntien velat julkiselle sektorille	5184	7844	9497	11258	12720	14887	17049	19060	21420	25782	25772	27318	28835	30458	32521	34999
Sotu-rahasojen velat julkiselle sektorille	168	131	158	125	88	83	124	167	220	353	557	415	375	640	800	590
D. Julkisen sektorin sisäiset velat yhteensä	6580	9621	11294	13026	14353	16969	19535	21746	24216	30146	29160	30920	32274	34315	36583	39211
F. ESA:n määritelmän mukainen sulautettu bruttovelka alasektoreittain (C-D)																
Valtio	4293	4848	6683	12469	15407	18573	22437	30202	38367	42980	47765	55225	61359	63063	59603	63431
Kunnat	4854	4450	6225	6472	8210	8288	8675	10622	11798	11001	14629	16886	18882	21456	24438	29419
Sotu-rahasot	66	80	118	271	218	165	188	296	313	287	410	534	700	687	582	711
Julkisen sektorin sulautettu EMU-velka yhteensä	9213	9378	13026	19212	23835	27026	31300	41120	50478	54268	62804	72645	80941	85206	84623	93561

LIITE 6. Julkisen sektorin saamiset yhteensä, lähteenä rahoitusmarkkinatilasto (RMT)

	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
<i>miljoonaa markkaa</i>																
<i>J. Bruttosaamiset alasektoreittain</i>																
a. Valtio	16140	24071	29012	35727	38408	42092	46283	51058	54500	60290	64841	73132	79373	88658	101684	105290
-josta: b. liikelaitossijoitukset	4000	4991	7043	8238	8975	9628	10495	11212	12124	13431	14459	14771	16993	16852	19881	17255
c. Kunnat	11016	14719	17805	20487	24436	27341	30446	34277	38396	43211	47554	50921	52925	57580	64050	70164
d. Sotu	4283	5231	6303	6225	3815	4452	5146	4525	3863	3698	3985	3447	3448	4465	4911	4631
Julkinen sektori yht. (a+c+d)	31439	44021	53120	62439	66659	73885	81875	89860	96759	107199	116380	127500	135746	150703	170645	180085
<i>K. saamiset julkiselta sektorilta alasektoreittain</i>																
e. Valtion saamiset julkiselta sektorilta	3473	4472	5542	6798	7937	9243	10477	11680	12990	16520	15414	15520	15931	16410	16605	16808
f. Kuntien saamiset	2768	4522	5063	5698	6170	7379	8485	9372	10580	13262	13319	15011	16295	17508	19557	21872
g. Sotu-rahasojen saamiset	340	627	689	530	246	347	574	695	647	365	427	389	47	396	422	532
Julkinen sektori yht. (e+f+g)	6581	9621	11294	13026	14353	16969	19536	21747	24217	30147	29160	30920	32273	34314	36584	39212
<i>L. Julkisen sektorin sulautettu saaminen</i>																
i. Valtio	12667	19599	23470	28929	30471	32849	35806	39378	41510	43770	49427	57612	63442	72248	85079	88482
j. (valtio pl. liikelaitossijoitukset)	8667	14608	16427	20691	21496	23221	25311	28166	29386	30339	34968	42841	46449	55396	65198	71227
k. Kunnat	8248	10197	12742	14789	18266	19962	21961	24905	27816	29949	34235	35910	36630	40072	44493	48292
l. Sotu-rahasotot	3943	4604	5614	5695	3569	4105	4572	3830	3216	3333	3558	3058	3401	4069	4489	4099
Julk. sektorin sulautettu saaminen yhteensä (i+k+l)	24858	34400	41826	49413	52306	56916	62339	68113	72542	77052	87220	96580	103473	116389	134061	140873
<i>M. Julk. sektorin sulautettu saaminen yht. pl. valtion liikel.sijoitukset (j+k+l)</i>	20858	29409	34783	41175	43331	47288	51844	56901	60418	63621	72761	81809	86480	99537	114180	123618

Julkisen sektorin nettosaamiset

	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
<i>O. Nettosaamiset (ei sulautetut)</i>																
m. Valtio	10532	17419	20316	21152	20840	20895	20422	16933	12042	11452	12694	13928	14519	21914	38121	37487
n. (valtio pl. liikelaitossijoitukset)	6532	12428	13273	12914	11865	11267	9927	5721	-82	-1979	-1765	-843	-2474	5062	18240	20232
o. Kunnat	815	2279	1933	2574	3300	3933	4326	4231	4808	6056	6505	6351	4905	5191	6606	5078
p. Sotu-rahasotot	4043	5014	6020	5823	3506	4202	4833	4061	3310	3042	3015	2490	2371	3136	3528	3329
<i>Julk. sektorin ei-sul. nettosaamiset yhteensä (m+o+p)</i>	15390	24712	28269	29549	27646	29030	29581	25225	20160	20550	22214	22769	21795	30241	48255	45894
<i>Julk. sekt. ei-sul. nettosaamiset yhteensä pl. liikelaitossijoitukset (n+o+p)</i>	11390	19721	21226	21311	18671	19402	19086	14013	8036	7119	7755	7998	4802	13389	28374	28639
<i>P. Nettosaamiset (sulautetut)</i>																
q. Valtio	8287	14593	16413	15997	14448	13651	12307	7772	1628	-1057	111	1595	1652	8721	24778	24301
r. (valtio pl. liikelaitossijoitukset)	4287	9602	9370	7759	5473	4023	1812	-3440	-10496	-14488	-14348	-13176	-15341	-8131	4897	7046
s. Kunnat	3231	5601	6367	8134	9850	11441	12890	13919	15648	18576	18958	18658	17445	18141	19570	18205
t. Sotu-rahasotot	3871	4518	5489	5418	3348	3938	4383	3533	2883	3030	3145	2516	2699	3380	3906	3387
<i>Julk. sektorin sulautettu nettosaaminen yht. (q+s+t)</i>	15389	24712	28269	29549	27646	29030	29580	25224	20159	20549	22214	22769	21796	30242	48254	45893
<i>Julk. sektorin sul. nettosaaminen yhteensä pl. liikelaitossijoitukset (r+s+t)</i>	11389	19721	21226	21311	18671	19402	19085	14012	8035	7118	7755	7998	4803	13390	28373	28638

VALTION ELÄKEVASTUUN KEHITYS VIELÄN VOIMAVUOLOSTA LÄHTIEN

	A. KORO VEL-PALVELUS (Valtio, kuntien opettajat ja)				B. VALTION PALVELUS				VAJ. KASVU KORKOUT. mmk	VAJ. KASVU KORKOUT. mmk	VAJ. KASVU KORKOUT. mmk
	PALKKA-SUMMA mmk	ELÄKE-MAKSUT mmk	VASTUUN LISÄYS mmk	VAJERS KASVU mmk	VAJ. KASVU KORKOUT. mmk	PALKKA-SUMMA mmk	ELÄKE-MAKSUT mmk	VASTUUN LISÄYS mmk			
Vastuu aluuse			10 707	255 330					8 123		193 706
1966	2 251	300	563	263	6 271	1 858	227	464	238		5 671
1967	2 471	356	618	262	5 671	2 040	269	510	241		5 216
1968	2 765	429	691	263	5 102	2 282	324	571	246		4 788
1969	2 874	477	718	242	4 143	2 372	361	593	232		3 986
1970	3 069	541	767	226	3 488	2 533	409	633	224		3 456
1971	3 465	636	866	230	3 145	2 860	484	715	231		3 161
1972	3 953	777	988	211	2 465	3 263	602	816	214		2 492
1973	4 489	926	1 122	196	2 008	3 705	721	926	205		2 101
1974	5 498	1 137	1 374	238	2 063	4 538	890	1 135	245		2 121
1975	6 843	1 457	1 711	254	1 767	5 648	1 149	1 412	263		1 832
1976	8 660	1 833	2 165	332	1 873	6 938	1 449	1 735	286		1 609
1977	9 271	2 184	2 318	133	645	7 311	1 735	1 828	93		449
1978	9 812	2 418	2 453	35	150	7 825	1 927	1 956	29		126
1979	11 102	2 674	2 776	102	402	8 821	2 134	2 205	71		281
1980	12 621	3 006	3 155	150	526	10 068	2 402	2 517	115		404
1981	14 152	3 498	3 538	40	123	11 462	2 742	2 866	124		377
1982	16 221	3 959	4 055	96	255	12 643	3 105	3 161	56		148
1983	18 276	4 446	4 569	123	290	14 463	3 472	3 616	144		339
1984	19 580	4 864	4 895	31	65	15 503	3 857	3 876	19		39
1985	22 240	5 349	5 560	211	396	16 801	4 223	4 200	-23		-43
1986	23 789	5 909	5 947	39	66	17 601	4 722	4 600	-322		-549
1987	26 058	6 412	6 515	102	161	19 494	5 111	4 874	-238		-375
1988	29 611	6 938	7 403	465	676	21 811	5 504	5 453	-51		-75
1989	30 236	7 709	7 559	-150	-198	22 114	6 110	5 529	-582		-766
1990	33 239	14 663	8 310	-6 353	-7 627	24 833	12 781	6 208	-6 573		-7 891
1991	35 666	11 663	8 917	-2 746	-2 978	26 843	9 502	6 711	-2 791		-3 027
VASTUUVÄJEN KASVU 1966-91					30 946						25 870
VASTUUVÄJEN 31.12.91					286 275						219 576

Eläkemaksut = Maksetut eläkkeet+ Virastojen ja laitosten eläkemaksut- Siirto eläke rahastosta valtion talousarvioon

LIITE 8.

Kuntien eläkevakuutus
Jari Sokka

18.1.1993

LASKELMA KVTEL:N KATTAMATTOMISTA VASTUISTA VUODEN 1993 TASOSSA

Korko = TEL-indeksi + 3 %

Vuosi	Nim.palkat (mmk)	Maksu-%	Nim.vajaus	Kork.vajaus
1964	750	0.44	184	5863
1965	900	0.44	221	6114
1966	1100	0.44	270	6658
1967	1315	1.2	313	7011
1968	1574	1.7	367	7365
1969	1789	2.2	408	7227
1970	2007	2.9	444	7066
1971	2333	3.4	504	7127
1972	2783	4.3	576	6943
1973	3461	4.8	699	7395
1974	4317	5.2	855	7665
1975	5747	5.6	1115	8025
1976	7151	6.2	1345	7829
1977	8023	7.1	1436	7184
1978	8792	8.2	1477	6576
1979	10243	8.0	1741	7105
1980	11976	7.6	2084	7567
1981	14110	7.9	2413	7617
1982	16509	8.1	2790	7645
1983	18802	8.2	3159	7697
1984	21588	8.4	3584	7732
1985	24118	9.1	3835	7444
1986	26609	9.7	4071	7179
1987	28970	10.3	4259	6944
1988	31819	12.5	3977	5983
1989	35374	14.4	3750	5108
1990	39305	18.0	2751	3414
1991	42795	18.5	2782	3118
1992	43650	19.1	2575	2662
Yhteensä			53985	193263
Kuntien omista eläkejärjestelmistä siirtynyt vaje (arvio)				20000
Kattamattomat vastuut yhteensä (mrd mk)				213263

VALTIOKONTTORI 8.1.1993

VALTIONVELKA 31.12.1991 - 31.12.1992 LAINATYYPEITTÄIN, MILJ. MK

	Velka 31.12.91	Nostot	Kuole- tukset	Valuutan vaihdot ym.	Valuutta- kurssien- muutokset	Velka 31.12.92	Korko	Velan netto- muutos
MARKKAMÄÄRÄINEN VELKA	48 406	34 367	13 878	-	-	68 895	1) 4 648	20 489
Pitkäaikainen velka	43 226	15 065	4 158	-	-	54 133	4 577	
-yleisöobligatiolainat	31 019	12 965	3 406	-	-	40 578	3 373	
-muut joukkovelkakirja- lainat	4 177	-	747	-	-	3 430	435	
-velkakirjalainat	8 030	2 100	5	-	-	10 125	769	
Lyhytaikainen velka	5 180	19 302	9 720	-	-	14 762	71	
-velkasitoumukset	5 180	16 327	6 745	-	-	14 762	65	
-lyhytaikaiset luotot	-	2 975	2 975	-	-	-	6	
VALUUTTAMÄÄRÄINEN VELKA	43 646	52 048	2 427	2)	+28 +13 092	106 387	4 102	62 741
Pitkäaikainen velka	43 646	52 048	2 427	2)	+28 +13 092	106 387	4 102	
-obligatiolainat	38 703	50 693	1 268		+28 +12 088	100 244	3 766	
-muut joukkovelkakirja- lainat	2 437	677	116	-	+671	3 669	178	
-velkakirjalainat	2 506	678	1 043	2)	+333	2 474	158	
KOKO VALTIONVELKA	92 052	86 415	16 305	2)	+28 +13 092	175 282	1) 8 750	83 230
josta:								
Budjettitalouden velka	86 967	66 996	13 878	7)	+12 891	152 983	8 212	
-markkamääräinen	43 843	29 092	11 973	-	-	60 962	4 109	
-valuuttamääräinen	43 124	37 904	1 905	7)	+12 891	92 021	4 102	
Rahastotalouden velka	5 085	19 419	2 427	21)	+201	22 299	539	
-markkamääräinen	4 563	5 275	1 905	-	-	7 933	539	
-valuuttamääräinen	522	14 144	522	2)	+201	14 366	-	

1) Sisältää 9,7 mrd. markkaa budjettitalouden velkaa Valtion eläkerahastolle.

2) Sisältää tilastoinnista poistetut valtion viljavaraston lainat 522 milj. markkaa.

LIITE 11. International Financial Statistics (IFS), September 1992.

Finland

172								1989				1990		
	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	I	II	III	IV	I	II	III
Volume of Exports..... 72	100	101	103	105	105	109	99	104	101	97	117	106	115	99
Newsprint..... 72ul	100	89	88	73	66	73	71	61	66	69	66	65	75	70
Volume of Imports..... 73	100	106	114	125	138	133	111	127	131	136	157	129	145	119
Unit Value of Exports..... 74	100	98	100	105	113	112	112	113	113	113	114	111	112	113
Newsprint..... 74ul	100	102	101		110	108	111	113	113	109	109	109	107	108
Unit Value of Imports..... 75	100	89	88	90	93	95	97	95	93	93	93	95	93	95
Import Prices..... 76.x	100	85	84	83	186	87	88	186	87	86	86	86	85	88
Balance of Payments														<i>Millions of US</i>
Current Account, nie..... 77a.d	-811	-691	-1,729	-2,695	-5,796	-6,682		-908	-1,505	-1,734	-1,649	-1,325	-1,778	-1,529
Merchandise: Exports fob..... 77aad	13,351	16,005	19,079	21,826	22,882	26,089		5,804	5,402	5,183	6,493	6,101	6,671	6,097
Merchandise: Imports fob..... 77abd	-12,473	-14,363	-17,700	-20,686	-23,101	-25,322		-5,369	-5,439	-5,605	-6,688	-5,867	-6,608	-5,778
Trade Balance..... 77acd	878	1,642	1,379	1,140	-219	768		435	-37	-422	-195	234	62	319
Services: Credit..... 77ahd	2,423	2,752	3,543	3,975	4,111	4,883		893	973	1,080	1,165	1,068	1,156	1,323
Services: Debit..... 77aid	-2,812	-3,235	-4,411	-5,350	-6,046	-7,538		-1,378	-1,473	-1,518	-1,677	-1,653	-1,755	-1,893
Income: Credit..... 77ajd	1,006	1,032	1,515	2,388	2,500	3,901		482	649	573	795	932	967	836
Income: Debit..... 77akd	-2,130	-2,489	-3,264	-4,335	-5,378	-7,619		-1,080	-1,429	-1,294	-1,575	-1,677	-1,955	-1,840
Private Unrequited Transfers..... 77afd	-7	-157	-162	-87	-252	-342		-71	-68	-60	-53	-64	-59	-106
Official Unrequited Trans., nie..... 77agd	-169	-236	-328	-425	-510	-735		-190	-120	-92	-109	-166	-194	-168
Direct Investment, nie..... 77bad	-235	-470	-885	-2,092	-2,620	-2,606		-826	-375	-679	-741	-484	-653	-736
Portfolio Investment, nie..... 77bbd	1,343	1,356	1,298	3,186	3,401	5,814		1,882	232	577	710	1,625	824	1,712
Other Capital, nie..... 77gd	329	-2,906	6,860	1,112	2,720	8,816		-396	1,400	748	968	5,375	1,287	985
Resident Official Sector..... 77gad	-52	-858	-113	-462	56	64		-324	126	233	21	20	27	27
Deposit Money Banks..... 77gbd	1,038	-740	6,294	2,227	933	4,558		-113	1,555	49	-558	2,602	956	502
Other Sectors..... 77gcd	-657	-1,307	678	-654	1,731	4,195		41	-281	466	1,505	2,753	304	456
Net Errors and Omissions..... 77hd	-38	431	-1,523	745	1,238	-1,407		558	213	672	-205	-2,372	541	118
Overall Balance..... 78..d	586	-2,280	4,022	255	-1,058	3,935		310	-35	-415	-918	2,818	221	550
Reserves and Related Items..... 79..d	-586	2,280	-4,022	-255	1,058	-3,935		-310	35	415	918	-2,818	-221	-550
Reserve Assets..... 79dad	-583	2,282	-4,033	-258	1,067	-3,931		-305	42	408	922	-2,825	-212	-548
Use of Fund Credit and Loans... 79dbd														
Liab.Const.Fgn Auth.Reserves..... 79bd.d	-3	-3	11	3	-10	-4		-5	-7	8	-5	7	-9	-1
Exceptional Financing..... 79ad														
Memorandum Items														<i>Millions of</i>
Total Change in Reserve Assets 79e.d	-1,058	1,963	-4,642	48	1,246	-4,533		-96	256	249	837	-2,747	-362	-930
of which: Revaluations..... 79f.d	-475	-320	-609	306	179	-602		209	214	-159	-86	79	-150	-382
Government Finance (CONSOLIDATED)														<i>Millions of</i>
Deficit (-) or Surplus..... 80	-2,702	394	-6,690	1,754	8,549	733		-312	707		2,501			
Revenue..... 81	98,617	111,091	114,733	134,761	151,884	160,203		29,681	33,464		35,516			
Grants Received..... 81z	1,865	2,305	2,355	2,512	3,633	3,866								
Expenditure..... 82	100,887	110,383	121,278	132,038	143,442	158,573		28,696	31,588		32,145			
Lending Minus Repayments..... 83	2,297	2,619	2,500	3,481	3,526	4,763		1,297	1,169		870			
Financing (By Residence of Lender)														
Domestic..... 84a	1,096	-322	4,176	-59	-5,950	-2,848								
Foreign..... 85a	1,606	-72	2,514	-1,695	-2,599	2,115								
Debt: Domestic..... 88a	21,100	24,871	29,831	31,805	30,126									
Foreign..... 89a	25,676	26,981	28,680	26,279	22,786									
Financing (By Currency)														
Net Borrowing..... 84								-1,205	-2,106					
Markkaa..... 84b														
Foreign Currency..... 85b														
Use of Cash Balances..... 87								1,516	1,400					
Debt: Markkaa..... 88b								31,248	30,129	29,483	30,126	28,126		
Foreign Currency..... 89b								24,412	23,408	23,301	22,786	22,128		
National Accounts														<i>Billions of</i>
Exports of Goods & Services..... 90c	98.17	95.64	100.04	108.75	116.70	118.83		28.99	27.77	27.40	32.54	28.76	31.19	27.88
Government Consumption..... 91f	68.21	74.00	81.34	88.73	97.81	110.78		22.33	23.62	26.32	25.53	24.86	26.80	29.99
Gross Fixed Capital Formation..... 93e	80.05	83.52	93.27	111.05	137.41	139.10		27.08	30.69	35.02	44.62	32.17	31.63	33.17
Increase/Decrease(-) in Stocks..... 93i	1.78	1.80	.74	7.93	14.05	8.91		-8.0	5.45	4.90	4.50	-1.61	5.80	3.00
Private Consumption..... 96f	181.66	195.01	213.98	234.95	257.62	273.23		60.92	65.89	64.06	66.75	65.35	70.38	67.93
Imports of Goods & Services..... 98c	-94.89	-89.90	-97.78	-109.86	-125.99	-126.60		-29.20	-30.11	-31.16	-35.52	-30.43	-33.28	-29.12
Gross Domestic Product..... 99b	334.99	357.57	391.60	441.54	496.94	524.96		109.20	123.14	126.35	138.24	119.22	132.04	133.39
Net Factor Inc/Pmts(-) Abroad..... 98.n	-6.22	-2.25	-3.56											
Gross Nat'l Expenditure = GNP..... 99a	330.60	355.30	388.03											
Nat'l Income, Market Prices..... 99e	280.92	297.72												
Gross Dom. Prod. 1985 Prices..... 99b.p	334.99	342.02	355.66	374.98	395.07	396.65		91.29	98.24	97.62	107.92	94.20	99.40	97.88

LIITE 12. Ulkomaan velan sisältö kv. tilastoissa, lähde "External Debt, Definition, Statistical Coverage and Methodology".

MAIN FEATURES OF DEBT STATISTICS

Institution	IMF	IMF	IMF	IMF
Collection System	Balance of Payments Statistics	Government Finance Statistics (GFS)	International Banking Statistics (IBS)	International Financial Statistics (other than IBS, and including Money and Banking Statistics)
Creditor or debtor:	Debtor	Debtor	Debtor and creditor	Debtor
Brief description of method:	Country sources, quarterly, through balance-of-payments reporting forms	Country sources, annually, through government financial statistics reporting forms	Country sources, monthly through financial institutions' reporting and quarterly from 31 banking centres	Country sources, monthly through financial institution reporting forms (combined with BOP and GFS data)
Additional sources:	Other organisations	Other organisations	Other organisations	Other organisations
Relations to core definition				
General:	Consistent	Consistent	Consistent	Consistent
Residence principle:	Strictly applied	BOP principles strictly applied	As in BOP	As in BOP
Main exclusions:	None	Debt of the non-government sector	Claims of non-banks on non-banks	None
Main additions:	Equity, identified separately	Government-held equity as in BOP	Some equity included	Some equity included
Undisbursed, contingent:	Excluded	Excluded	Excluded	Excluded
Intra-group lending:	Included	Included	Included	Included
Loans repayable in local currencies:	Included	Included	Included	Included
Currency conversion:	Contract, transaction or period-average or end-period rates depending on type of data	Transaction, period-average or end-period rates depending on type of data	Period-average or end-period rates depending on type of data	Contract, transaction or period-average or end-period rates depending on type of data
Treatment of arrears:	As liabilities	As liabilities	As liabilities	As liabilities
Debt reorganisation:	Information on debt reorganisation and arrears See Appendix 4			
Net debt and "flows":	Detailed information	Detailed information	Net debt: details available Exchange rate adjusted changes calculated	Some information
Debt service:	Detailed information	Detailed information		
Leasing:	Included on 75% basis	As in BOP	As in BOP	As in BOP
Other:	Short-term/long-term breakdown	Maturity: short-term/long term breakdown. Some information on arrears		Some information on maturities

MAIN FEATURES OF DEBT STATISTICS

Institution	BIS	BIS	OECD	IBRD
Collection System	Semi-annual	Quarterly	Creditor Reporting System	Debtor Reporting System
Creditor or debtor :	Creditor	Creditor	Creditor	Debtor
Brief description of method:	Balance-sheet-based reports from financial institutions in 17 industrialised countries, largely on a consolidated basis	Balance-sheet-based reports from financial sector institutions in 18 industrialised countries and 6 other financial centres	Transaction-by-transaction reporting, plus periodical status reports	Transaction-by-transaction reporting for public and publicly-guaranteed debt, plus periodical status reports
Additional sources:			Other organisations	Other organisations; country specialists
Relationship to core definition				
General:	Consistent with principle, as applied to banking sector	Consistent with principle as applied to banking sector	Essentially consistent	Consistent
Residence principle:	No: consolidated data	Strictly applied; see other	Strictly applied	Strictly applied
Main exclusions:	Claims of non-bank sector Some trade credits	Claims on non-bank sector Some trade credits		Arrears of interest
Main additions:	Some equity	Some equity	—	—
Undisbursed, contingent:	Reported separately	Excluded	Excluded (undisbursed also collected)	Some figures include undisbursed
Intra-group lending:	Consolidated data: intra-group positions netted out	Frequently included	Included in principle	Included in principle
Loans repayable in local currencies:	Included	Included	Included	Collected, not published
Currency conversion:	End-period exchange rates	End-period exchange rates	End-period rates for stocks, period-average for flows	End-period rates for stocks, period-average for flows
Treatment of arrears:	Principal included; treatment of interest varies from country to country	Principal included; treatment of interest varies from country to country	Included	Principal arrears only
Debt reorganisation:	Depends on practices of individual banks	Depends on practice of individual banks	See Chapter VI, 2.2	See Chapter VII, 2.2
Net debt and "flows":	Not available	Data on banks' external assets and liabilities and on exchange-rate adjusted changes are given	Considerable detail on flows	Information on flows
Debt service:	No information	No information	Detailed information	Detailed information
Leasing:	Generally included	Generally included	Guaranteed leasing transactions included	Included in principle
Other:	Detailed breakdown by residual maturity	Positions in foreign currency vis-à-vis residents also recorded	Projections one year ahead, principal only	Detailed debt service projections; debt ratios and related economic variables

TILASTOKESKUS
Matti Virkkunen, Puh. 17343550
11.1.1993

ENNAKKOLASKELMA KUNTIEN JA KUNTAINLIITTOJEN VELASTA VUOSINA 1990, 1991 JA 1992

	31.12.90	31.12.91	31.3.92	30.6.1992	30.9.92
Velka yhteensä (1).....	30967.7	36160.5	37326.5	38344.0	39107.4
Minus: Rahoituslaitosten omistamat kuntien joukkovelkakirjat(1). Valtion varoista	544.3	969.5	1315.3	1320.2	1366.1
+ Kuntien joukkovelkakirjat(2).....	12182.3	13307.7	13366.9	13680.6	13979.3
+ Kuntatodistukset(3).....	1477.9	2766.3	3555.5	4306.1	4456.9
= KOTIMAINEN VELKA YHTEENSÄ.....	383.0	1051.0	1383.0	884.0	368.0
+ ULKOMAINEN VELKA(1).....	20102.0	25700.6	27582.8	28533.3	28586.9
VELKA YHTEENSÄ.....	620.5	820.0	1600.0	1800.0	2000.0
VELKA YHTEENSÄ.....	20722.5	26520.6	29182.8	30333.3	30586.9

- 1) TK: Luottokanta- ja luottovirtatilatot
- 2) TK: Joukkovelkakirjatilasto ja Rahoitusmarkkinoiden kuukausisarjat
- 3) SP: Rahoitusmarkkinat

Julkisen sektorin velka

Käsitteet ja sisältö Suomen julkista velkaa kuvaavissa tilastoissa

Tiedustelut:

Risto Suomela
puh. (90) 17 341

Kuntien ja kuntainliittojen velkoja ja vastuita v. 1990, yhteensä 245 mrd mk

